

İŞÇİLER ÖĞRENCİLERİN YARDIMINA KOŞMALIDIR

Bilindiği gibi MC iktidarı bütçeyi meclislerden rahatça geçirebilmek için okulları kapattırmış ve bir müddet için saldırıların dozunu azaltmıştı. Ancak bütçe zafiri, MC'nin özellikle işçiler ve öğrenciler üzerindeki baskısını yeniden arttırmış ve faşist çeteleri vasıtasıyla daha şiddetli, yoğun saldırılara girmiştir.

Böylece okulların açılmasıyla birlikte öğrenciler üzerindeki faşist saldırılar yeniden yoğunlaştı. Tüm yüksek okullarda ve bir çok lisede, bu saldırıların bir sonucu olarak cinayetler serisine yenileri eklendi. Polis, açık tarafsız bir tutum içinde, ilerici öğrenciler üzerine saldırarak, bir çok devrimci öğrenciyi göz altına aldı ve almaya devam ediyor. Ölkü Ocak'lı faşistlerin, öğrenciler üzerine yaptığı her saldırıdan sonra, polis takibine gadrine uğrayanlar, tabii ki yine devrimci öğrenciler oldular ve halen de oluyorlar.

Bu saldırıların amacı nedir? Niçin öğrenciler üzerine ardi arkası kesilmeyen saldırılar düzenlenerek bu olaylar yaratılmaktadır?

Her şeyden önce burada hemen şunu belirtelim ki, bu saldırıların ana amacı toplumun her kesiminde yıldınlık yaratmak, kitleleri bir korkaklığın, uyusukluğun içine itmektir. Bir başka önemli neden; devrimci öğrencilerin kendi kitlelerinden tecrit edilerek dar gurup eylemlerine yani "bireysel terör hareketlerine girmesini sağlayabilmek, buna zorlamak. Ve böylece toplumun diğer kesimlerinde de tedirginlik yaratarak, faşist tırmanışını haklı çıkarmak, aldığı gerici tedbirleri mesru göstermek.

MC'nin başı Demirel, üniversitelere el koymaya hazır olduklarını söyleyerek niyetlerini belirtmektedir. Demirel karanlık emellerini gerçekleştirebilmek için, üniversiteleri nifak yuvası gibi göstermeye çalışmaktadır. Ama şurası bir gerçek ki, bugün sadece üniversitelere değil aynı zamanda fabrikalara, işyerlerine de yönelmektedir. Bu noktada uyanık olmalı ve MC'nin karanlık emellerine alet olunmamalı ve bunları gerçekleştirmesine izin verilmemelidir.

Bugün üniversite öğrencileri; bu saldırıları bertaraf edebilmek, oyunu bozabilmek için; birinci olarak, en geniş öğrenci kesimlerini bünyesinde toplayacak olan demokratik kitle örgütlerini yaratmalıdır. Bu ancak, üniversite gençliğini, tek tek fakültelerde kurulacak olan "birim dernekler" yoluyla toplayan ve bu temel üzerinde yükselen federasyon örgütlenmeleri olabilir. Üniversite gençliği bu görevi yerine getirebilmek için daha fazla bir çaba içine girmelidir.

İkinci olarak; devrimci öğrenciler, faşist saldırılar sonunda meydana gelen her çatışmayı, genel bir öğrenci eylemine çevirebilmeyi öğrenmelidirler. Çatışmanın niçin meydana geldiğini, çatışmayı kimlerin çıkardığını ve bundan öğrencilerin ne umduklarını... v.b. açıklayarak, öğrenci kitleleri içinde siyasi çalışmayı yoğunlaştırmalı ve mümkün olduğu kadar geniş kesimleri bu mücadeleden içine çekmelidir. Saldırının hemen sonrasında veya daha sonra forumlar düzenliyerek ve diğer yollarla, bu muhakkak yapılmalıdır. Şüphesizki bu saldırılar karşısında korunmasını bilmek gerekir. Ama unutulmalıdır ki bunda en etkin yol, geniş kitlelerle beraber bu saldırılara karşı çıkmayı başarabilmektir. Her çatışma, geniş kitlelerin katıldığı protesto gösterilerine vesile yapılmalı ve buna dönüştürülmelidir. Bu şüphesizki zor bir görevdir ve hemen gerçekleştirilmesi hayal edilmemelidir. Yoğun ve bilinçli bir çalışma bunu gerçekleştirebilir. Bunun zor olduğu ileri sürülebilir, ama şurası bir gerçek ki devrimci mücadele süreci "kolay yollar" tanımıyor.

Üçüncü olarak da işçiler öğrencilerin yardımına koşmalıdır. Öğrenciler üzerine girilen her faşist saldırıda, işçiler, öğrencilerin yardımına gitmeli, onlara destek olmalı ve nihayet onlarla birlikte döğüşebilmelidirler. İşçilerin bu eylemi, öğrencilerin, faşist oyunları bozmasında daha güçlü olmasını getirecek ve onları, yarın vereceği mücadelenin tutarlı, kararlı yandaşları olarak eğitecektir. Öğrencilere yapılan her

Devamı Sayfa 7'de

Bağımsızlık
Demokrasi
Sosyalizm
Kavgasında

öncü

1 NİSAN 1976

yıl 1 sayı 4

fiatı 200 kuruş

BİR BURJUVA SÖZCÜSÜ "ERBAKAN," İŞÇİ ÜCRETLERİ DONDURULMAK İSTENİYOR

Son günlerde MC hükümetinin bakanları sermayenin tam desteğini kazanabilmek için çeşitli yollara başvuruyorlar. Kimisi, sanayicilerin tüm isteklerinin kabul edileceğini, bunun için gerekli tedbirleri alacaklarını söylerken, bazıları da "komünizm tehlikesi" ileri sürerek, kendilerinin desteklenmesi şartını öne sürüyor. Adı yolsuzluk işlerine karışan ve hakkında soruşturma açılması için gensoru verilen Ticaret Bakanı Halil Başol, sanayicilerle yaptığı toplantıda "şayet bu düzen işe yaramıyor denilip, başka bir düzen kurulursa ve böylece komünistler işbaşına gelirse siz bizden en çok bir gün fazla yaşarsınız" diyor, ve

mek ve bunu tehlikeye sokacak engelleri ortadan kaldırmak konusunda büyük bir gayret keşlik içindedir.

Bilindiği gibi sermayedarlar uzun bir zamandan beri, "işçi ücretlerinin dondurulmasını", "grevlerin engellenmesini" ve "iş barışının sağlanması" yollu isteklerini çeşitli sözcüleri vasıtasıyla tekrarlayıp duruyorlardı. Yine bunların iddiasına göre işçi ücretleri çok yüksekti, "insaf ölçülerini aşıyordu". Sabancı, daha önce Demirel ve Ecevit ile yaptığı görüşme sonunda her iki liderin de işçi ücretlerinin yüksek olduğu konusunda birleştiklerini açıklıyordu. İstanbul'daki toplantıda Erbakan da, diğerlerinden farklı düşünmediğini, sanayicilerin "bu konudaki isteklerine yürekten katıldıklarını" "düz bir çimento işçisinin 1. derecedeki devlet memurundan fazla maaş aldığı" ama "yine de %100 zam isteyerek" toplu sözleşmeye oturduğunu söyleyerek şöyle diyordu: "Memleketin ekonomisini batırmak için hükümet her yıl işçilere ne kadar ücret verileceğini önceden tespit edecek, toplu sözleşmelerde istenecek zam bu tespit çerçevesinde olacaktır".

Ve yine aynı toplantıda sanayicilere, sizlere 15 gün mühlet veriyorum diyerek devam ediyordu Erbakan, "elimizde uzmanlar var iş barışının sağlanması için, hammadde ihtiyacınızın karşılanması için istediğiniz kadar ithalat yapabilmemiz için muvakkat ihalat için Ortak Pazar'la münasebetlerimizin yeniden tayini için neler istiyorsanız Ankara'ya projelerle gelin, hükümetimiz (hükümetiniz demek istiyor) bunlara çok kısa zamanda çözümler bulmak için hazırdır."

Açıkça da görüleceği gibi, işçilerin ücret zammına karşı çıkan ve bunun ekonomiyi batıracağını söyleyen Erbakan, sanayicilerin tüm isteklerini kabul etmeye hazır ve "iş barışını sağlamaya" kararlı olduklarını açıklıyor.

Halbuki şu hepimizin bildiği gerçekki işçi ücretlerindeki artış, fiyat artışlarının çok gerisindedir. İşçi ücretlerinin, gerçek alım gücünün düştüğü 1974-1975 yıllarının ücret ve fiyat artışlarının bir karşılaştırmasını yaptığımızda netçe görürüz.

Yıl	Ücretler	Fiyatlar	Gerçek ücretler deki değişme
1974	25.50	16.50	7,7
1975	16.20	18.50	-2,3

Burada da görüyoruz ki işçi ücretlerinin gerçek alım gücü artmamış, aksine azalmıştır. Ve sürekli bir şekilde de fiyat artışlarının gerisinde kalmaktadır. Ama buna karşılık şu da bilinen bir gerçek ki sanayicilerin kârı daha da artmaktadır. Sermaye kesiminin asıl istediği, olağanüstü kâr elde ettikleri 12 Mart faşizmi dönemi gibi, bir baskı ve zulüm rejimi. Yine hepimizin ya kından bildiği gibi, MC hükümeti, böyle bir hazırlığın provalarını yapmakta ve çalışan tüm insanlara ve onların politik sözcüleri ne bunu gerçekleştirebilmek için saldırmaktadır.

sanayicilerin kendilerini desteklemesini istiyor. Ticaret Bakanı Halil Başol'un bunu, işçilere ve diğer emekçi yığınlara söylemeye yip te, sanayicilere söylemesi ve kendilerinin sermayeden ayrı düşünülmemesi gerektiğini açıklaması, onun kimlerin yanında ve kimlere hizmet etmekte olduğunu açıklamaya yeter. Çünkü işçiler ve tüm diğer emekçilerin kurtuluşlarının sosyalizmde olduğunu ve onun için mücadele edeceklerini ve gelecekte yeni düzenin sadece ve sadece sermaye ve onun her türden temsilcilerinin çıkarlarına uygun düşmediğini o da biliyor. Sonuç olarak ta sanayicilere mevcut düzeni, yani kapitalist düzeni savunmak için kendilerine her türlü yardımda bulunulmasını talep ediyor. Aynı gün gazetelerde çıkan diğer bir haber Erbakan'ın, İstanbul'lu sanayicilere "yeni den teşvik tedbirleri getirileceğini" ve bunun "en geç bir hafta" içinde çıkacağını açıkladığını ve "hükümet işçilere ne kadar ücret verileceğini önceden tesbit edecek. Toplu sözleşmelerde istenecek zam bu çerçe ve içinde olacak" sözlerinin ise sanayiciler tarafından ayakta alkışlandığını yazıyordu. Erbakan'ın sanayicilerle, İstanbul'da yaptığı bu toplantıda söyledikleri, bir gerçeği daha açıkça vurguluyor: Hükümet, sermayedar sınıfına daha iyi hizmet götürebil-

MEMURLARA İŞ GÜVENLİĞİ, SENDİKALAŞMA ÖZGÜRLÜĞÜ SAĞLANMALIDIR

Türkiye Yeni Haber-İş sendikası ile PTT Genel Müdürlüğü ve PTT Fabrika Müdürlüğü arasında sürdürülen toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin uyuşmazlıkla sonuçlanması üzerine 11 Mart 1976 günü GREVe çıkılmıştır.

Grevin ilk günü Vatan Caddesi üzerinde bulunan Birinci Şantiye'de ki grevci işçiler üzerine Edirnekapi Talebe Yurdu'na çöreklenen faşist komandolar tarafından saldırı düzenlenmiş, afiş ve pankartlar yırtılarak, bir temsilci tartaklanmıştır. Saldırı sırasında komandalardan biri -nin "bu pankarttaki DİSK yazısı MİSK olsun" şeklindeki konuşması dikkati çekicidir. Greve karşı olan faşistlerin, MİSK'i işçileri aldatmak için kurduklarını ortaya koymaktadır.

PTT işçilerinin greve çıkması -nın başlıca nedenleri T.İ.S.sindeki ücret zammı uyuşmazlığından daha çok "iş güvenliği" konusunda olduğu belirtilmektedir. Şöyle ki bir önceki toplu sözleşmede yer alan işveren disiplini kurulu kararı olmadan işçi çıkaramaz ve toplu işçi çıkarmaz" gibi iş güvenliği maddeleri bu sözleşmede kaldırılmak istenmiştir. Ayrıca işçilerin 1.yıl 45, 2. yıl 50 olarak istedikleri ücret zammı karşısında işveren 2.yıl için 20 lira ücret zammı vermek istemiştir. Diğer sosyal haklar ve kademe zammı konusunda da hiç bir ilerlemeye yanaşmamıştır. İşverenin bu katı tutumunun altında aslında bir devlet işletmesi olan PTT'de işçi çalıştırmanın yanlış olduğu kanaatini yaratmak ve tüm PTT işçilerini memur yapmak isteği yatmaktadır.

Grevci işçiler ise kaçak çalışma yapan grev kırıcılarını başarılı bir takip sonucu yakalamakta ve grevin kırılmasına imkân tanımamaktadırlar.

Yeni Haber-İş sendikasının uyguladığı grev iki haftadır başarıyla devam etmektedir. Araçların arıza dolayısıyla Topkapı ve Üsküdar'daki taşıtlar tamir atölyesinde yatması, grevi kırmak isteyen ve bu amaçla işçilerin işlerini memur sayılanlara yaptırmaya çalışan Genel Müdürlüğü giderek zor durumda bırakmaktadır.

PTT işçilerinin işverenin oyunlarını ve grev kırıcılığını bozarak GREVi başarıyla sonuçlandıracaklarına inancımız tamdır. Bu başarının teminatı işçilerin birliği ve kararlılığı ile işçi sınıfının dayanışması olacaktır.

GREV KIRICILIĞI YAPAN SENDİKA

Baker Fabrikası, Demirkapı'da kurulu 90 işçinin çalıştığı bir işyeridir. Gibbs traş kremi, Elidor şampuanı v.s. yapar. Dünyanın en büyük ve enkarlı, yani sömürü makenizması gelişmiş Unilever tröstüne (birleşmiş şirket) bağlı bir şirkettir.

Aşağıda Gıda-İş üyesi bir arkadaşın Baker grevini ve sahte devrimci Gıda-İş yöneticilerinin yaptıklarını anlatan mektubunu yayınlıyoruz.

- KAPALI KAPILAR ARDINDA SÖZLEŞME İM ZALAYIP İŞÇİLERİ SATAN.
- MUHALEFET EDEN ÜYELERİ ONUR KURULLARINDA İHRAÇ ETTİREN.
- YİNE BU İŞÇİLERİ İŞTEN ATTIRAN.
- SEÇİMLE GELEN ŞUBE YÖNETİCİLERİNİ AZLEDEN.
- MUHALEFET GÜÇLÜ DİYE ŞUBE KAPATAN.
- İŞÇİLERİN ÇIKARDIĞI GAZETENİN DAĞI TIMINDA İŞÇİLERE SALDIRAN.

SENDİKA AĞALARI BAKER'DE İŞVEREN VE POLİS DESTEĞİYLE GREV KIRMAYA KALKTI.

Tabandaki bilinçli işçilerin gelişen muhalefetiyle koltuklarını kaybedeceklerini anlayan sendika ağaları sarı sendikacılığın en yeni örneklerini göstermekte adeta yarışıyorlar.

Gıda-İş sendikasına çöreklenmiş sendika ağaları son olarak BAKER'de yükleme, boşaltma işinde çalışan 24 işçinin haklarını almak için uyguladıkları grevde grev çadırına gelerek hem bu işçilerin örgütlendiği DEVRİMÇİ NAKLİYAT-İŞ sendikasının aleyhinde konuşmuşlar hem de hiç yetkili olmadıkları halde üstelik Nakliyat-İş sendikası yöneticilerinin bulunmadığı bir zamanda işverenin sözcüsü gibi grevci işçilere Baker şirketinde çalışmayı teklif ettiler. Şartları grevin kaldırılmasıydı. Grevci işçiler Baker şirketinde mukaveleli çalışan müteahhitin işçisi durumundaydı. Gıda-İş sendikası yöneticileri bu işçileri geçici işçi oldukları bahanesiyle üye olarak sendikamız saflarına almıştı. Bu işçileri sendikamıza üye yapmayarak Unilever patronunun bu işçiler üzerindeki sömürüsüne göz yummuştu.

Eğer grev çok kısa süreli dahi olsa kaldırılsaydı işveren bu kısa sürede yasal boşluktan da yararlanarak bu işçileri işten atacaktı. (Yasalara göre grev halindeki işyerinden hiç bir işçi çıkarılamaz ve o işi görmek üzere yeni işçi alamaz.) İşverenle sendikanın birlikte oynamak istedikleri oyun tam anlamıyla buydu.

Sendika ağaları buradaki grevi kırmakla grevi destekleyen ve başından sonuna kadar içinde yer alan devrimci muhalefet gurubunu yıpratmayı düşünüyordu. Ama Gıda-İş içinde muhalefeti sürdüren devrimci birlik guru bu işçi sınıfının dayanışmasının ve devrimci sendikacılığın en güzel örneklerini bu grev sırasında verdi.

Grevci işçilere işverenin tekliflerini kabul ettiremeyen hatta çadır dan kovulan sendika ağaları içerdeki işçileri dışarıdaki işçilerle çatıştırmayı amaçlayan bir propagandağı riştiler.

- Grev dolayısıyla üretim durduğu için fabrikanın kapanacağını,
- Bütün işçilerin karda kıyamette işsiz kalacağını,
- Dışarda grev yapan işçilerin hiçbir surette anlaşmaya yanaşmadığını, yaymışlardır ve hatta grevci işçilerin istediklerinin işverenin karşılığı yama yacağı kadar yüksek olduğunu söyliyerek işveren savunuculuğunu dahi yapmışlardır.

Bu arada işverenin polis getirme sine de karşı çıkmayan sendika ağaları polis desteği ile işverenin fabrikaya soktuğu kamyonları yüklemeleri için içerdeki işçilere baskı yaptılar. Söylenen sözler yine aynıydı.

- Fabrika kapanacak
- İşsiz kalacağız
- Dışardaki grev aylarca sürecek
- Hiç değilse iki gün çalışan fabrika kapanmasın gibi sözlerdi.

Hatta gülünç bir demokrasi örneği de verdiler. Güya tarafsız bir kurummuş gibi işverenin kamyonlarını yükleme teklifini oylamaya kalktılar. Fabrikanın içinde dolaşan coplu polisler rağmen Baker işçileri işçi sınıfı dayanışmasının en iyi örneğini vererek grevdeki işçi arkadaşlarını destekleyecekleri yolunda oy kullandılar. Böylece sendika ağalarına gerekli dersi verdiler.

Şimdi soruyoruz sendika ağalarından

- Sizin demokrasiden anladığınız bunu?
- İşçi sınıfının birliği, tüm işçilerin kardeşliği ilkesinden anladığınız bu mu?
- Sık sık kullandığınız devrimci sendikacılık, sınıf sendikacılığından anladığınız bu mu?

Gıda-İş yöneticileri grevdeki işçilerle çalışan işçilerin arasını açmaya yönelik propagandanın karşısında tavır almaları gerekirken tam tersi bir tavırla kendileri bu propagandayı yürütmüşlerdir. Hatta ırkçı bir anlayışla grevci işçilerin ayrı bir ırktan olduğunu, kürt olduğunu söyliyerek yani ırkçılık yaparak işçi sınıfının birliği, tüm işçilerin kardeşliği ilkesini inkar etmişlerdir.

Yine Gıda-İş yöneticileri kendi siyasi gurup çıkarları uğruna işçi sınıfı mücadelesini gerçek ilkelerinden saptırarak, uzlaşmacı ve reformist bir yol izlemektedir.

KAHROLSUN SENDİKA AĞALARI !

KAHROLSUN SARI SENDİKACILAR !

YAŞASIN TÜM İŞÇİLERİN BİRLİĞİ !

İşçilerin
Demokratik
Seslerini
Kavuşturun

öncü

15 GÜNDE BİR ÇIKAR
Sahibi: Mehmet Kırılı;
Sorumlu Yazı İşleri Md: Ali İhsan Özgür;
Yönetim yeri: Selimpaşa sokak 5/5 Aksaray İst.

200 kuruş
Abone:
6 aylık 25;
1 yıllık 50 lira

SAYI:

4

Dizildiği yer: elektronik dizgi

Basıldığı yer: Özkən mat.

Son baskı tarihi: 14/1976

SENDİKALAR ÜZERİNE 3

Geçen yazılarımızda sendikaların işlevini,proletaryanın sınıf mücadelesindeki hangi fonksiyonları yerine getirdiğini,özellikle de siyasi mücadele ile olan bağlantısını incele-meye çalışmıştık.Bu yazımızda son o-larak sosyalistlerin sendikalardaki devrimci çalışmasının prensiplerini, sendikalar meselesinin günümüz somu-tunda nasıl değerlendirilmesi gerek-tiğine değinmeye çalışacağız.

BURJUVAZİNİN SALDIRILARINA KARŞI ÖNEMLİ DAYANAK:SENDİKALAR

Burjuvazinin MC hükümetinin ken-disine sağladığı olanaklardan en iyi şekilde faydalanabilmek,sömürü ve bas-kısını en fazla çıkartabilmek kay-gusunda olduğu günümüzde görülen o ki önümüzdeki dönem,işçi sınıfına ve sen-dikalara yoğun baskıların yapıldığına şahit olunacaktır.

MC'nin halk tabakaları üzerinde-ki baskısının en çok duyulduğu kesim bütün toplumlarda olduğu gibi,Türki-ye toplumunda da en devrimci sınıf olan işçi sınıfı ve onun mücadelesi olacaktır.Ama aynı zamanda bugün kü iktidarın yıkılmasını da yine o en çok baskı ve zulme maruz kalan işçi sınıfının mücadelesi sağlayabilir.

Sendikaların işçi sınıfının si-yasi örgütlenmesi ile geniş işçi yi-ğinleri arasındaki manivela kayışı görülmeleri,proleter kitlelerinin on-lar vasıtasıyla en sağlıklı ve başa-rılı şekilde harekete geçirilmesi yo-lu,bugünün sonot durumuna değil,aynı zamanda marksizmin yıllarca önce ko-nan ve hayatta doğruluğu ispatlanan doğru prensiplerine de dayanmaktadır.Siyasi iktidara karşı mücadelesinde proletarya devrimcilerinin gözönüne almaları gereken bu temel ilke 1871 yılında Lozan Konferansı kararların-da Engels tarafından şöyle ifade e-dilmektedir:"...İşçi sınıfının,eko-nomik mücadelede birleştiği gücü-nü aynı zamanda toprak ağalarının ve kapitalistlerin siyasi iktidarına karşı bir manivela gibi kullanılması gerektiğini gözönüne alarak:Enternas-yonal,üyelerine işçi sınıfının için-de bulunduğu bu militan durumda eko-nomik hareketle politik eylemin ay-rılmaz bir bütün olduğunu hatırlatır."

MC'nin faşizan baskılarına karşı sendikalar hiç olmazsa kendi taban-ları olan işçilerin çıkarlarının ko-runması için kararlı mücadele yürüt-mektedirler.

TÜRK-İŞ'in amerikancı-gangster sendikacılığını bir yana koyalım,son işçi-memur ayırımına ilişkin kararna-meye karşı takındığı tavırdan da gö-rüleceği gibi DİSK de,proletaryanın acil ekonomik çıkarlarının savunul-masında,MC'nin işçilerin demokratik haklarına olan saldırılarının defe-dilmesinde oldukça pasif bir politi-ka izlemektedir.Yüz bini aşkın işçi-nin memur sayılarak sendikalaşma hak-kının elinden alınması karşısında DİSK bir iki bildiri yayınlayıp ye-rine oturmaktan öte birşey yapmadı.

Sendikaların proletaryanın gün-lük mücadelesinin tuterlicia savunul-duğu örgütler olması doğrudan doğru-ya onların devrimci yönetime sahip o-lup olmaması ile ilişkilidir.Sosya-listler eğer gerici siyasi iktidara karşı yürütülen mücadelede sendika-lar gibi kendilerinin işçi sınıfına bağlayan önemli bir manivelaya sar-hip olmak istiyorlarsa sendikaların sosyalist yönetime kavuşturulması i-çin ciddi,işklerle dolu çaba harcamak zorundadırlar.

KİTLELERİN DEVRİMCİ EĞİTİMİNDE SENDİKALAR

Sendikalar ve onları devrimci sosyalizme kazandıran sadece MC'ye kar-şı yürütülen güncel mücadele içinde-gil,asıl,kitlelerin sosyalizm yolun-da eğitilmesi ve sosyalist mücadele-ye çekilebilmesinin en iyi araçları- olarak da önemlidir.

İşçi sınıfının sosyalist eğiti-mi onun sınıf mücadelesinden kopık-kırmızı bir eğitim değildir.Hayatın zam-anı akışı ve bunun beraberinde getir-diği sert ve zorlu mücadelelerle doğ-rudan bağlantılıdır.Kitlelerin asıl eğitimi ve sosyalizme kazanılmaları

onların günlük mücadelelerindeki de-neyleriyle,burjuvazinin baskı ve te-rörü yüzünden,hayatın sosyalistle-rin söylediklerini doğrulamasıyla ve bu süreci her değişik olayda tekrar-tekrar izleyebilmeleriyle mümkündür.

Kısacası işçi sınıfının kitle-sel sınıf örgütü olan sendikalar,iş-çilerin içinde ekonomik mücadeleleri-ni sürdürdükleri örgütlerdir.Ve bu yüzden işçilerin ekonomik mücadele-lerinden,bu mücadelede sosyalist ön-derliğin hakim kılınmasından bahs-ederken sendikaları da gözönüne al-mak ve proletaryanın hayatında muh-teva olarak aynı şeyleri ifade ettik-leri,birinin mücadele biçimi diğeri-nin bu mücadele biçiminin sürdürüldü-ğü örgütler olduğunu gözönüne alarak aynı sosyalist prensiplere tabi olduk-larını unutmamak gerekir.

Engels'in sosyal savaş için ideal hazırlık olduğunu söylediği sendika-cılık ve sendikal mücadelenin,hayat i-çinde işçileri nasıl bir eğitimden ge-çirdiğine,burada söylenenlerin, bütün sosyalistlere ve öncü işçilere mesele-ye nasıl büyük bir ciddiyet ve sabır-la yaklaşmaları gerektiğini gösterdi-ğini hatırlatarak Lenin'den dinleye-lim:"...Çalışan halk kitlesi bu müca-deleden önce,kapitalist sömürü yöntem-lerini nasıl tanıyacıklarını ve onla-rı birer birer nasıl inceleyecekleri-ni,onları yasa ile,kendi yaşama şart-larıyla ve kapitalist sınıfın çıkar-larıyla nasıl karşılaştıracaklarını öğrenirler...İkinci olarak,bu mücade-le süreci içinde işçiler kendi güçle-rini dener,örgütlenmeyi kavrarlar,ör-gütün önemini ve gerekliliğini anla-mayı öğrenirler.Bu mücadelenin geniş-lemesi ve çatışmaların sıklaşması,karşı-nılmaz olarak mücadelenin daha da genişlemesine,bir birlik duygusunun,bir dayanışma duygusunun-önce belli bir yörenin işçileri arasında, sonra da tüm ülkenin işçileri,tüm işçi sı-nfı arasında- gelişmesine yol açar.Üçüncü olarak,bu mücadele,işçilerin politik bilinçlerini geliştirir.Emek-çi halkın yaşama koşulları onları öy-le bir duruma sokar ki,devlet sorun-ları üstüne düşünmek için ne boş za-manları,ne de fırsatları vardır (ola-maz da).Öte yandan işçilerin günlük ihtiyaçları için fabrika sahiplerine karşı verdikleri mücadele kendiliğind-en ve kaçınılmaz olarak,onları dev-let,politik sorunlar,Rus devletinin nasıl yönetildiği,yasa ve yönetmenlik-lerin nasıl çıkarıldığı ve kimin ya-rarına hizmet ettikleri üzerinde dü-şünmeye iter."

SOLUKLU VE UZUN VADELİ DAVRANMAK

Ülkemizde sendikaların büyük kıs-mı sarı TÜRK-İŞ'in kontrolü altındadır.Ceriye kalanlar ise bağımsız ve faşistleri saymazsak,DİSK tarafından kontrol edilmektedir.TÜRK-İŞ'in ve faşist sendikaların patron uşaklığı gö-revi anlaşılır bir şeydir.Burjuvazi 1950'lerden beri sendikl 1950'lerden beri sendikaların geli-şimini kontrol altında tutabilmek i-çin azami dikkati göstermiş,proletar-yaın mücadelesi geliştiği ölçüde nisbi tavizlerde bulunmakla beraber daima işçi sınıfının,sınıf sendika-cılığının kendi başına açabileceği derinlikte bilinçinde olarak sürekli bir şekilde bu konuda ince baskı,kar-kutma taktiklerine başvurmuştur.

Burjuvazi geçmişte sendikaların alabildiğine büyümesinden yana olan ve bunun temin ederek işçi sınıfının sendikal mücadelesini pasifize etme-ye çalışmışsa da şimdi bunun tam ak-si bir şekilde fakat yine aynı amaç-la,DİSK çukuru altında reya dışında gelişen devrimci sendikacılığa eze-bilmek için tek konfederasyon (tek-sendika) mecburiyetinde istemeye baş-lamıştır.

TÜRK-İŞ'in dışındaki işçilerin büyük çoğunluğunun DİSK çatısı altın-da toplanması salt DİSK'li sendikacı-ların gayret ve çabalarından öte,tüm sosyalistlerin ve işçi sınıfının mü-cadelesinin ürünüdür.Adı devrimci ol-masına,bağında birçok sosyalist iş-çileri ve Türkiye proletaryasının en ileri unsurlarını barındırmasına rağmen DİSK yönetiminin siyasi anlayışı CHP ölcülüğü veya ondan biraz ileri-de olarak da "Demokratik sosyalizm" de ifadesini bulmaktadır.İdeolojik renkleri bu olan DİSK yöneticileri günlük politikada tam bir CHP kuyruk-çuluğu ile CHP'yi desteklemektedir-ler.Bu ekip son kongrede politik ifa-desi "CHP'ye destek" olan bir itti-fakin sonucu iş başına gelmiştir ve bugüne kadar bu politikayı istikrar-lı bir şekilde izlemiştir.DİSK kon-gresi sonunda alınan karardan sosya-list bir muhteva çıkarmaya çalışan-lar yalnızca Kitle'ci aklievveler gibileri olmuştur.(Hatta bunlar M.Er-türk ve İ.Güzelceyi K.Türkler ekibi-ne karşı devrimci kanadın temsilcile-ri olarak lanse etmişlerdir.-Ek.Kit-le sayı 61-77)

Bu zorlu,küçük burjuva acelec-i-liklerine yer olmayan uzun bir kav-gadır.Başarılması proletaryanın sos-yalizme kazanılması ile beraber ola-bileceğinden uzun vadeli davranılma-sı gerekmektedir.

Sendikaların işçi sınıfının ger-çek temsilcilerinin eline geçmesi , sarı sendikalara,reformculara karşı verilecek kararlı ve sabırlı bir mü-cadelenin ürünü olabilecektir.Bu yol-da geçici yenilgi ve zaferler görü-lecektir.Yenilgilerden ürkmeyen,ba-sarılardan sarhoş olmadan ilerlemek gerekir...

TEMEL FAKTÖR SİYASİ ÇALIŞMA

Madem ki sendikal çalışmada kom-plolara,bir iki sendika liderini "ka-fa-kol"a almaya değil kitlelerin dev-rimci insiyatiflerine ve kararlılık-larına bel bağlıyoruz;o halde,kitle-lerin mücadele içinde ve mücadele i-çin eğitilmelerine sosyalizmin gerek-tirdiği önemi vermeyiz gerekir.

İşçi sınıfının siyasi amacı olan sınıfsız toplumun öncü savaşçıları olan sosyalistler,kitlelerin tüm mu-halefet potansiyellerini siyasi ikt-idar kavgasına kanalize ederken,ay-nı zamanda proletaryanın acil talep-lerinin de en tutarlı ve uzlaşmaz sa-yunucuları olmalıdırlar.

Açıkça belirlenmiş ve somut acil talepler doğrultusunda kitlelerin se-ferber edilmesi,onların dikkatini sos-yalizmden kaydırmayacak aksine,onla-rın çok daha erken ve kararlıca sos-yalizme gelmelerini sağlayacaktır.An-rak günlük taleplerin savunulması mü-cadelenin içinde kurulacak diyalogtur ki,kitlelerin sosyalist fikirlerini-mizi kavramalarının ve sosyalist örgüt-lenmenin gelişmesinin şartlarına o-luşturacaktır.

"...İşçi sınıfının,ortak iktidara yani egemen sınıfların siyasi iktida-rına karşı kesin bir mücadeleyi yük-lenemez kadar örgütlenmede ileri gi-demediği durumlarda bile,işçiler, e-ge-men sınıflara ve bunların uygulan-malarına karşı ajite edilerek kesin mü-cadele için yetiştirilmelidirler."

(Marx)

SENDİKAL ÇALIŞMANIN ÖRGÜTSEL GÖREVLE-RI

Yalnız doğru bir politika izle-mek ve savunmak o politikanın güç ka-zanması,bakım olması için yeterli de-gildir.Sendikal çalışmanın tutarlı ge-rişebilmesi ancak doğru bir politika-ya dayanan çok karmaşık ve dolambaç-lı süreç içinde sabırlı,şuşmadan uy-gulayabilecek,gerbetteğinde taktik na-

nevralar yapabilecek,plânlı ve kol-lektif çalışmanın gereklerini yerine getirebilecek kadrolarla mümkündür. Ve bu doğrudan doğruya bizi,her alan-da olduğu gibi,bu alanda da kendimi-zî yetiştirmeye,mücadele sahasının bü-tün dar geçitlerini,tehlikeli engebe-lerini öğrenmeye,kısacası kavganın bu alanında ustalıklı yürüyebilecek uz-manlığı elde etmeye zorlamaktadır.

Meselenin bütün inceliklerine va-kıf,geniş tecrübe sahibi,başlı başı-na tasarılar yapabilen ve doğru ka-rarları ustalıklı ve esneklikle ha-yata geçirebilen uzman kadrolar,doğru bir politikanın varolmasından son-ra ikinci ve en önemli faktördür."

BÜTÜN SENDİKALARDA,BÜTÜN KADEMELERDE

Sendikalar içindeki çalışmada te-mel belirleyici alan işçilerin toplu olarak bulunduğu fabrikalardır.Mese-lenin çözümü son tahlilde fabrikalar tarafından belirlenmesine rağmen ça-lışmalarda yalnızca fabrika içine ka-panıp kalmak,sendika içinden ve sen-dika kademeleri içinde çalışmamak mü-cadelenin çalışma temposunu düşürür,bazı hallerde ise ciddi darbelerle bi-le sebep olabilir.

İşçi sınıfımızın mevcut sendikal parçalanması bizim çalışmalarımızda,eğer işçi sınıfını kazanmak istiyor-sak,bu durumu dikkate almamızı ve iş-çi kitlelerin olduğu her yerde,bura-sı Türk-İş veya faşist sendikalar bi-le olsa oralarda olmamızı gerekli kı-lmaktadır.Tüm sendikalarda,yani dev-rimci,sarı veya faşist sendikalarda çalışabilmeli,oralarda da sosyaliz-min ve sınıf sendikacılığın sesini yaymalıyız.

Günümüzde MC iktidarının getirdi-gi olanaklardan da yararlanarak faşist-ler,işçi sınıfı içindeki ileri unsur-lara terör uygulayarak onları sindir-meye çalışırken,diğer yandan patron-uşak faşist MİSK'in çalışmasına hız-vermişlerdir.Faşizmin işçi sınıfı i-çindeki sendikal girişimlerine baş-tan ket vurmamız,bu konuda özellikle aktif mücadele etmemiz gerekmektedir.Faşist sendikalara karşı dıştan müca-dele edilebileceği gibi daha da dik-katli ve sabırlı bir çabanın gerekli o-labileceek olan,ama mutlaka gerekli o-lan içten de mücadele edilebilir.

Faşistlerin proletaryanın içinde sendikal örgütlenme çabaları,dünyada ki faşist hareketlerin geçmişinde de vardır.Bunu Dimitrov şöyle anlatıyor:"...Faşistler,aynı zamanda bazı meslek guruplarının üst tabakalarına dayana-rak kendi sendika guruplarını kurmak için olağanüstü bir çaba harcamakta-dırlar.Bu guruplar,bu sınıf sendika-cılığının kuvvet kullanılarak yok e-dilmesinden sonra,bütün sendika hare-ketinin denetimini ele geçirmeye ça-lışacak örgütsel bir çekirdek gö-re-vini yüklenecelerdir."

İŞÇİ SINIFININ BİRLİĞİ,TEK SENDİKA

Sosyalistler her zaman devrimci politikanın ışığı altında işçi sına-fının birliğini sağlamaya çalışırlar. Ve bu yüzden de genel olarak,sen-dika ların bölünmesine karşı,bir sendika içinde tüm mücadele olanakları ger-çekten tükeninceye kadar kalmaya ta-raftardır.Bu prensip gereği ufak sen-dikalara,mevcut sendikalardan daha "devrimci" ama küçük bir şekilde kop-maya karşıdırlar.Kalınabildiği ölçü-de mevcut sendikaların içinde kalıp devrimci mücadele ilkelerini o sendi-kanın işçilerine kavratmaya çalışırlar.

San zamanlarda bazı çevrelerde ve ikide birde görüş değiştirerek orta-lıkta değişecek görüş bırakmayan TSİP reformistleri tarafından savunulan "tek sendika" sloganına gelelim.

Bizler işçi sınıfının sendikal birliğini taraftarlarıyız ve bunun arzulanan biçimi tek sendikadır.Fakat hayat içinde bunun gerçekleştirilme-si dolambaçlı,karmaşık bir yol izler.O yüzden takınılan tavır genel anaca-varacak en sağlıklı taktik olmalıdır

patron

emekçilerin düşmanı
FAŞİZM/3

■ Kapitalizm şartlarında sömürü ve zulüm altında yaşayan işçiler ve tüm emekçiler kaçınılmaz olarak mevcut düzene karşı muhalefetlerini yükseltirler. Bu muhalefet toplumda sürmekte olan sınıf mücadelesinin seviyesine uygun olarak belli dönemlerde yükselir belli dönemlerde nispeten düşer. Burjuvazi adı geçen toplumsal muhalefeti bastırabilmek için çeşitli yollara başvurur. Bu muhalefet toplumdaki sınıf mücadelesinin üç alanında, ekonomik, siyasi ve ideolojik alanda olduğundan burjuvazinin alacağı tedbirlerde bu üç alanda olacaktır. Sınıf mücadelesinin üçlü bütünlüğü içinde burjuvazi siyasi alanda baskı ve zulmünü arttırabilir, sıkıyönetimler uygulayabilir, anti-demokratik yasalar çıkartarak, bunların uygulamasına girişebilir, girişir de; ekonomik alanda ise aldığı siyasi tedbirler aracılığı ile grevleri yasaklayabilir, sendikaları kapatabilir ya da işlemez hale getirebilir, ücretleri dondurabilir, dondurur da; ve nihayet ideolojik alanda toplumsal muhalefetin özlüklerinden, taleplerinden hareketle onları lafazanbazlıklarıyla, yalanlarla uyutmaya, aldatmaya çalışabilir çalışır da. Ülkemizdeki burjuvazinin en azgın, gerici, kandökücü kesimi tekeli burjuvazinin sadık uşağı olmaya çabalayan Türkeş ve partisi MHP de yukarıda andığımız üçlü mücadeleyi kendi çapında, ustaları Hitler ve Mussolini'nin izinde uygulamaya çalışmaktadırlar. İşçilerin kapitalizme olan kinini bilen Türkeş onları boş vaatlerle kazanmaya çabalamaktadır. Bu yazıda 9 İşik'in Toplumculuk, endüstricilik, bilimcilik "ışık"ları çerçevesinde Türkeş ve MHP militanlarının attıkları "İŞÇİ FABRİKAYA ORTAK" ve "MİLLET SEKTÖRÜ" sloganlarının aldatmacasını, sahtekarlığını açıklamaya çalışacağız. Böylece bir yandan Türkeş'in işçilere neler vaad ettiğini yani büyük laflarla onları nasıl daha fazla sömüreceğini açıklarken öte yandan Türkeş'in "ışık"larının ne menem şeyler olduklarını da görmüş olacağız.

PATRONLARIN UŞAĞI TÖRKES!

Türkes işçilerin ağzına bal çalmadan, onların anti-kapitalist kinlerini saptırmak için yalanlarını düzmeden önce patronlara gerçekte onlar için bu işi yaptığını, onların sadık bir kölesi olmayı arzuladığını gene de her ihtimale karşı belirtmeden geri duramamaktadır. Efendisine kuyruk sallamadan, söyleyeceklerine esasında yalan olduğunu, esasında meselesinin efendisine hizmet olduğunu belirtmeden geçemez.

"...şurasını ÖNEMLİ belirtelim ki, MİLLETÇİ DÜZEN, ÖZEL SEKTÖRE DÜŞMAN DEĞİLDİR..." (Türkes, Temel Görüşler, sf.84) "...Özel teşebbüsün HALK VE YURT YARARINA ihtiyaçları karşıladığı iktisadi alanlarda, kamu sektörünün yatırımlara GİRİŞMEMESİ esastır..." (Türkes, age, sf.91) "...HAFİF SANAYİ ÖZEL SEKTÖRE DEVREDİLMELİDİR... Hafif sanayi sahasında...devlet kapitalizminden kurtulmalıyız..." (Türkes, age, sf.194) "...müteşebbislerin yaptıkları tasarruflar, zorlukla temin ettikleri krediler, yatırımlardaki hızlı maliyet artışını karşılayamamaktadır. Sermaye ve tasarruf sahipleri devletin kazdığı enflasyon kuyusundan çıkmadıklarından..." (Türkes, age, sf.216)

■ Bugün dünya emperyalist-kapitalist ekonomisine bağımlı ülkemizde, tekeli sermayenin yaptığı yatırımlar hafif sanayi yatırımlarıdır. Yatırımların özelliği hafif sanayi alanında olmasının çeşitli nedenleri vardır. Bir defa kapitalizmin bir dünya sistemi olarak ortaya çıkması yani emperyalist aşamaya gelmesi ile birlikte ekonomik politikasında köklü bir nitelik değişikliği meydana gelmiştir. Emperyalist-kapitalist ülkeler meta ihracı yerine kendilerine

bağımlı geri ekonomik yapıya sahip ülkelere sermaye ihracına başlamışlardır. Emperyalist-kapitalist ülkeler (ABD, AET gibi) bu çerçevede Türkiye'ye de sermaye ihracına başlamışlardır. Türkiye'ye yapılan bu sermaye ihracı uluslararası tekeli sermayenin yerli ortakları tarafından ülkemizde yatırıma dönüştürülmektedir. Yatırılan bu sermayenin en kısa sürede kâr getirebilmesi, kendini üretmek yeniden emperyalist-kapitalist ülkelere dönmesi ve ülke ekonomisinin bağımlılık durumunda değişiklik yaratmaması için hafif sanayi alanına yatırılması gerekir. Buradan ülkemiz tekeli burjuvazisinin hafif sanayi yatırımlarını tercih etmelerinin ikinci büyük nedeni de ortaya çıkmaktadır. Hafif sanayi yatırımlarında tesisin kuruluşu kısa ve az sermaye gerektirir, temel tüketim ihtiyaçlarına yöneldiği için pazarlama yani satış-satımama endisesi yok kârlılığı yüksek, bu nedenle de yatırılan sermayenin kendini yeniden üretmesi kısa sürelidir. Ve nihayet ülke ekonomisinin hafif sanayi temelinde bulunması ülkenin emperyalist-kapitalist ülkelere bağımlılığını zorunlu olarak sürdürmesini gerektirir. Bu nedenle hafif sanayi yatırımları yalnızca o ülkedeki sermayedarların tercih sebebi olmamasını, emperyalist kapitalist ülkelerin bir zorlamasını da gösterir. Ayrıca emperyalist-kapitalist sisteme bağımlı geri ekonomik yapı Türkiye gibi ülkelerde müteşebbislerin yani tekeli burjuvazinin başvurabileceği sermaye kaynakları belirli, banka kredileri ise çoğunlukla kısa vadeli. Tüm bu nedenler ülkemizde özel sektörün çalışma, yatırım alanının hafif sanayi olması doğurmaktadır.

■ Hafif sanayi aslında halkın temel tüketim ihtiyaçlarının karşılandığı bir sanayidir. Halkın temel tüketim ihtiyaçlarının karşılandığı hafif sanayi alanı için Türkeş'in önerisi yıllardan beri tekeli burjuvazinin talebi; hafif sanayi alanından devletin çekilmesi. Türkeş de hafif sanayi alanındaki devletin yatırımlarını özel sektöre devredeceğini ve bu sanayie kesin olarak devletin girmesini engelleyeceğini söylüyor. Hafif sanayi alanında devletin üretiminin planlanmasına ve yapılmasına karışmaması demek, halkın temel tüketim ihtiyaçlarının üretimine karışmaya çağırız demektir. Bir ülkede temel tüketim ihtiyaçlarının hangi noktaya kadar karşılandığını izlenimindeki önem, o ülkedeki halkın refahının testitindendir. Yani halkın temel tüketim ihtiyaçlarının karşılanması o ülkedeki halkın refah seviyesinin hangi noktaya ulaştığının göstergesidir. Temel tüketim mallarının üretimi ile ilgilenmeyeceğini söylemek, ben halkın refahının yükselip, yükselmemesi ile ilgilenmeyeceğim demektir. Hafif sanayinin özel sektöre tümüyle terk edilmesi neticesinde halkın temel ihtiyaçlarının ne kadarının karşılanacağına yani üretim seviyesine ve hangi fiyatlarla karşılanacağına doğru dan doğruya üretimi planlayan tekeli sermayedarlar karar vereceklerdir. Ülke ekonomisinin bütünlüğü içersinde halkın ihtiyaçlarına göre değil, üretim, tekeli sermayedarların kâr, daha fazla kâr dürtülerine uygun olarak tam bir üretim anarşisi içinde olacak demektir. Sözde "milletin kuruluşu" için çalışan inancı Türkeş halkın temel ihtiyaçlarının karşıla-

nıp karşılanmaması karşısında, halkın soyulması karşısında biz kılıcımızı bile kırırdatmayacağız, siz özel sektör olarak istediğinizi yapabilirsiniz, diyor. Kapitalist ekonominin üretim a narsisi, üretimin kâr, daha çok kâr dürtüsüyle düzenlenmesi bu nedenle pahalılığın bu düzenin vazgeçilmez bir unsuru olarak kalması karşısında elbette Türkeş'in diğer burjuvaziye sileri gibi elinden bir şey gelmiyor.

■ Hafif sanayi genel olarak ülkenin altyapısının gelişmişliğine uygun olarak kârını daha net ve kolay bir şekilde yükseltebilir. Üneğin ülkede demiryolu şebekesinin gelişmiş ve taşıma ücretlerinin demiryollarında ucuz olması, işverenlerin mallarını ülke içi piyasada rahatlıkla ve ucuza dolandırılmasını sağlar. Demiryollarının insası ve bakımının devlet tarafından yapılması elbette işverenler için büyük bir nimettir. Ayrıca altyapı yatırımları arasında örneğin elektriğin devletçe üretilmesi özel sektörün zorunlu olarak ihtiyacı olan bu üretim malına sahip olmasını bir yandan getirirken, öte yandan yeni tüketim mallarını (televizyon, buzdolabı gibi) pazarlamasını da sağlar. Ayrıca bu hizmetler örneğin demiryollarındaki taşımacılık ve sanayide kullanılan elektrik için daha ucuz tarife uygulanmaktadır. İşçiler ve emekçi halk patronların üretimde kullandıkları elektrik parasının bir kısmını bile devlete ödemektedirler. Ayrıca hafif sanayinin kullandığı ve kullanmak zorunda olduğu tüm ilkel maddeler örneğin demir-celik vb. ağır sanayi yatırımlarını gerektirir. Ağır sanayi yatırımları ise hem kuruluşta uzun süre alması ve büyük sermayeye ihtiyaç göstermesi nedeniyle hem de kâr oranının düşük olması nedeniyle devlet sektörüne, özel sektör tarafından gönül rızası ile terk edilen bir alandır. Ayrıca yukarıda belirttiğimiz gibi emperyalist kapitalist ülkeler bu sahada yatırım yapılmasını, ekonominin bağımsızlaşmasını getireceğinden istemezler. Ancak ağır sanayi yatırımları devlet sektörü tarafından yapılmazsa hafif sanayinin işlemesi olanaksızdır. Tüm bunları göz önünde bulundurarak Türkeş'in söylediklerinin aşağıda yazacaklarımızdan pek farklı olmadığı ortaya çıkacaktır:

"Sakin yanlış anlamayın biz kesin olarak siz patronlara karşı değiliz. Sizin yürüttüğünüz işlere kesin olarak karışmayacağız. Sizin kısa zamanda çok kâr getiren hafif sanayi işleri yapabilemeniz için biz tüm ağır sanayi yüklerini üstleneceğiz, bunun yanında şu anda devletin elinde olan ve kâr getiren tüm işletmeleri sizlere devredeceğiz. Hafif sanayie devlet bulaşırsa üretim maliyeti ucuz olduğundan daha ucuz fiyata piyasaya mal sürer siz de onunla rekabet edeceğim diye fiyatlarınızı düşürmek zorunda kalırsınız, bu nedenle de daha az kâr edersiniz. Ama bizim milliyetçi hareketimiz, milliyetçilerlik ve birliğimizin bozulmaması tersine güçlenmesi için siz patronların işçi sınıfı ve emekçi halkı daha rahat sömürebilmeniz ve mallarınızı tekel olarak, rekabetten uzak istediğiniz fiyattan satabileceksiniz. Ayrıca siz o kadar uğraşı-

yorsunuz, yediğiniz ekmeğin kısıntı yapıyor elinizde para biriktiriyorsunuz ama üretim maliyetinin yükselmesi sonucu o kadar uğraşmanız boşuna gidiyor. İşçiler yok grev, yok toplu sözleşme sürekli zam talep ediyorlar, böylece de üretim maliyetini yükseltiyorlar. Ben iktidara gelince üretim maliyetini yükselttirmeyeceğim: işçileri zorunlu olarak tek bir faşist sendikada toplayıp öyle sözleşmeler imzalatacağım ki ücretler dondurulmuş olacak."

■ Demek ki Türkeş'in milliyetçi düzeni özel sektöre düşman değil en sadık dost olarak işçilerin, emekçi halkın açlığı, en temel ihtiyaçlarının karşılanmaması pahasına ve bunun için çalışacaktır. Daha doğru su bugünkü sömürü ve zulüm düzenini daha da pekiştirerek sürdürecektir.

MİLLET SEKTÖRÜ

Ama Türkeş'in varolabilmesi için, sadık uşaklık edebilmesi için yalnızca bugünkü sömürü ve zulüm düzenini pekiştireceğinin güvencesini patronlara vermesi yetmez. Çünkü patronların başını ağrıtan, onlara korkulu yalar gördüren işçi sınıfı ve emekçi halkın kapitalizme, burjuvazinin demokrasisine karşı yükselttikleri muhalefettir. Buna karşı Türkeş ne yapacaktır? İşte Türkeş'in işçi sınıfı ve emekçi halkın işsizlik ve pahalılık altında ekonomik zorluklar içinde yülsele muhalefetine karşı ortaya attığı yalan millet sektörü.

"...Milliyetçi düzende Türk iktisadi, üçlü sektöre dayanan yeni bir karma ekonomi düzeni olacaktır. Bu sektörler, devlet sektörü, özel sektör ve millet sektörüdür..." (Türkes, age, sf.84) "Hayati önemdeki stratejik, ekonomik ana faaliyetlerin devlet eliyle yürütülmesi milletimizin süratle kalkınması için ve Türkiye'nin gerçekleri yönünden zaruri görülmelidir. Ağır sanayi, yüksek fırınlar, rafineri, petrol işletmeleri, ulaştırma gibi ekonomi işlerinin devlet elinde ve ya kontrolünde yürütülmesi gereklidir. Bunların dışında malzeme imali ve hafif sanayi özel teşebbüsün çalışacağı sahalar olabilir..." (Türkes, sf.91)

■ Kurulacak milliyetçi düzenin hem kapitalizme, hem sosyalizme hem de nasıygal sosyalizme karşı ve onların dışında olacağını başlangıçta iddia eden Türkeş, mesele nasıl olacağı gelindiğinde kapitalizmin savunusundan başka bir şey getirememektedir. Kapitalizm ilk kuruluş yıllarında felsefeleri "bırakınız yapınlar, bırakınız geçsinler" idi. Yani üretimin tek tek kişiler tarafından kâr dürtüsüne dayanarak örgütlenmesiydi. Buna liberal iktisat anlayışı adı veriliyor. Böylece üretim sürecine ve üretilen malların dolaşımına devletin karışmaması ana ilke idi. Ancak kapitalizmin tekelileşmesiyle birlikte buhranların sıklaşarak artması ve böylece üretilen malların satılamaması, işsizliğin ve pahalılığın çok yüksek boyutlara ulaşması liberal anlayışın terk edilmesi ve müdahaleci anlayışın kabulünü getirmişti. Bundan böyle kapitalist ekonomi devlet sektörü ve özel sektörü içeren ikili bir yapıya etmeye başladı. Bundan amaç üretim maliyeti yüksek kârlılık oranı düşük, büyük sermaye gerektiren yatırım a-

ların uşağı türkes

lanlarındaki yükün devlete devredilmesi idi. Böylece özel sektör kendi kullanacağı, ihtiyacı olan ve büyük sermaye yatırımları gerektiren amortismanı (yani yatırılan sermayenin niden üretilme süresi) uzun süren işleri devlete yaptırıyordu. Bu anlayışla ülkemizde de ekonomi devlet sektörü ve özel sektör olarak ikiye ayrıldı. Temel alt yapı ve ağır sanayi yatırımları devlet sektörüne, karlılık oranı yüksek hafif sanayi ise özel sektöre bırakılmıştı. Yıllardan beri gelen bu ekonomik yapıya Türkes'in getirdiği millet sektörü nedir? Türkes yukarıdaki alıntıda gördüğümüz gibi ekonomideki temel alanları devlet sektörü ve özel sektör arasında paylaştırmıştır. Ağır sanayi ve alt yapı yatırımları devlet sektörüne, hafif sanayi yatırımları özel sektöre terk edilmiştir. O halde söz konusu millet sektörüne ekonomide ayrılan yer nerededir? Bugüne kadar devlet sektörü olarak tekelci burjuvaziye hizmet eden sektörün mali olanakları yeterli olmadığından Türkes, tekelci burjuvaziye daha iyi hizmet götürebilmek amacıyla millet sektörü dediği işçi sınıfı ve emekçi halka yeni mali kısıtlamalar yüklemek istemektedir. Söyleki işçi sınıfı ve emekçi halkımızdan aldığı vergilerle yatırımlarını gerçekleştiren devlet sektörü ülke ekonomisinin ihtiyaçlarına uygun yatırımları değil, tekelci burjuvazinin o dönem özellikle ihtiyacı olan yatırımları yapmaktadır. Ancak kapitalist devletin asalak, çürümüş yapısı içinde bürokrasi ve ordu sürekli olarak harcamaları artırmaktadır. Ürneğin 1976 Türkiye bütçesinin üçte birini silahlanma ve ordunun beslenmesine, subay maaşlarına ayrılmıştır. Bu durum, devlet harcamalarında büyük pay alan tekelci burjuvazi için atıl alanlarda, ücret ödemelerinde sarf olmaları ve tekelci burjuvazi için gerekli yatırımların yapılamaması devlete yeni gelir kaynaklarının sağlanmasını zorunlu kılar. İşte Türkes'in millet adına, bütün milleti ülke zenginlikle rine ortak etmek adına ortaya attığı millet sektörü, tekelci burjuvaziye hizmet için, devletin ihtiyacı olan gelir ve emekçi halktan sağlanmasıdır. Türkes bunu açıkça şöyle yazmaktadır: "...Türkiye'nin kalkınması için halk tasarrufları, vergiler ve dış yardımları ile halk enerjisini seferber etmek ve halkın emeğini teşkilatlandırarak değerlendirmek suretiyle sağlanabilir." (age, sf. 217) Millet sektörü adı altında halk zorunlu tasarrufa yöneltilecek ve böylece devletin tekelci sermayedarlar için yap-makla yükümlü olduğu yatırımlar millete maledilerek yapılacaktır. İşte Türkes'in tüm milleti mülk sahibi etmek ve böylece ülkede ekonomik demokrasiyi yerleştirmekten kastettiği budur. Üz itibarıyla milliyetçi düzen, gördüğümüz gibi, kapitalist düzenden farklı değildir; tersine onun işçi sınıfı ve emekçi halkı daha azgın bir şekilde sömürmesine dayanır. Ağır sanayi yatırımları adı altında halktan toplanacak paralar tekelci sermayedarların ihtiyaçlarına uygun olarak devlet tarafından harcanacaktır. Ancak bunun adına devlet sektörü değil millet sektörü adı verilecek, böylece de toplumsal muhalefet sindirilmeye çalışılacak, toplumdaki sınıf mücadelesi engellenerek sözümlü milli bü-tünleşme sağlanacaktır.

■ Türkes'in önerdiği millet sektörü

lül milliyetçi düzen, işçi sınıfı ve emekçi halk üzerindeki kapitalist sömürü ve zulmü ortadan kaldırmayacak, tersine bunu pekiştirerek sürdürecektir. Çünkü bu milliyetçi düzende üretim bugün içinde yaşadığımız kapitalist ekonomide olduğu gibi tekelci sermayedarların kâr, daha fazla kâr dürtüsüne göre sürecektir. Çünkü bu milliyetçi düzende halkın temel tüketim ihtiyaçları gene özel sektörün elinde, tekelci sermayedarlar tarafından karşılanacaktır. Çünkü bu milliyetçi düzende devlet sektörü yine tekelci sermayedarların ihtiyaçlarını karşılayacak yatırım harcamaları ile yetinecektir. Ve çünkü bunların üstüne bu milliyetçi düzende halktan tasarruf adı altında yeni vergiler toplanacak ve bunlar özel sektöre peşkeş çekilecektir. Sömürü iki kat artıracaktır. O halde Türkes'in milliyetçi düzeni işçi sınıfı ve emekçi halkın ihtiyaçları ve ülkenin dünya emperyalist-kapitalist sisteminden bağımsız olarak kalkınabilmesi doğrultusunda üretimin merkezi olarak planlanıp, örgütleneceği ve böylece halkın refahının yükseltileceği ve sömürünün ortadan kaldırılacağı bir düzen değil yeni isimlerle halkın daha da fazla sömürü ve baskı altına alınacağı bir düzen olacaktır.

■ Zaten Türkes'in bu büyük lafları ederek yeni bir ekonomik yapı ortaya koyması da mümkün değildir. Birincisi tarihin akışı içinde kapitalist sistemin varacağı yer sosyalist sistem, işçilerin emekçi halkın gerçek kur-tuluşunu sağlayacak düzendir. Bunun dışında adı ne olursa olsun bir düzen kurulması zaten mümkün değildir. İkincisi Türkes böyle bir ekonomi ortaya koyacak kadar iktisat bilgisine de sahip değil, tersine cahil bir adamdır; bir yerde söylediğinin tam aksini başka bir yerde söyleyebilmektedir: "...üretimi biteviye çoğaltmak ve kalitesini yükseltmek amaç olmalıdır..." (Türkes, age, sf. 90) "...Bir cemiyette istihsal (üretim) ve istihlak (tüketim) faaliyetlerini tam bir ahenk içinde yürütmektir. Bir milletin istihsal hayatı hangi sisteme, hangi esaslara ve hangi anlayışa dayanıyor sa, istihlak hayatı da aynı sisteme, aynı esaslara ve aynı anlayışa dayanmalıdır..." (Türkes, age, sf. 176-177)

■ Şimdi birinci olarak suna karar vermek gerekir. Eğer ülkenin kalkınması için "halkın tasarrufu" zorunlu ise tüketim kısıtlanacak demektir. Tüketimin kısıtlanması (Türkes'in mantığıyla) aynı esaslara, aynı sisteme göre hareket edilmesini istediğinden üretimin de kısıtlanmasını, bir kısım üretim alanlarının tipten tasfiyesini zorunlu kılar. Ama Türkes sanki bunu hiç söylememiş gibi üretimin biteviye yani durmamasına arttırılması nın amaç olduğunu söyleyerek (aynı mantıkla) tüketimin de biteviye yani durmamasına arttırılmasının gerektiğini söyleyecektir. Bu ise tasarrufu imkansız kılar. İkincisi asgari iktisat bilgisi ya da hayatın basit tecrübesi bile bize üretimin biteviye arttırılmasının imkansızlığını ve akıl dışı bir iş olduğunu gösterir. Şu nedenle ki başta üretilen malların gerçek ihtiyaçlarla uyum halinde olup olmaması önemlidir, sonra üretilen malların pazarlanması yani satılması mümkün değildir ve nihayet ekonomide önemli olan üretim gibi genel bir kavramın biteviye çoğaltılması değil, ülkenin içinde bulunduğu duruma ve gelişmesi için gerekli olan yönde üretimin örgütlenmesidir.

■ 9 Isık'ı sayarken Türkes "endüstricilik" "teknikcilik" ilkelerini bir cümle ile açıklayabilmişti. Buna daha önceki yazımızda değinmiştik. Elbetteki en genel hayat bilgisinden bile yoksun bir kimsenin böyle teknik ve bilimsel bir konuda daha fazla bir şey söylemesine olanak yoktur. Bu iki ısığın uygulanacağı ekonomisinde en genel ve ilkel bilgilerden yoksun Türkes'in ülke ekonomisinin sorunlarına bilimsel açıdan yaklaşmasını beklemek saflık olur. Onun için önemli olan geçici de olsa belli bir süre kitlelere aldatabilecek yuvarlak ve çekici laflar edebilmektir. Bu anlayıştan hareketle millet sektörü ile birlikte "İŞÇİ FABRİKAYA ORTAK" sloganını atar ve bunu şöyle açıklar: "Kalkınma tasarruf ve yatırım adını verdiğimiz iki kısımdan ibarettir... Gelirlerin bir kısmı tasarruflara ayrılacaktır. Durumu bir misalle anlatalım: işçi sendikalarımız içinde teşkilatlandırılmış 2 milyon işçimizin her birinden 50 TL tasarruf edilecek, her işçinin yıllık tasarrufu 600 TL'yi bulacaktır. 2 milyon işçiden yapılacak bu tasarruf yılda bir milyar iki yüz milyon lira edecektir... Bir fabrika yapan fabrikanın maliyeti asgari altı milyar olup, bunun yapılması yineden azından beş yıl sürer. Şimdi işçilerimizden yılda bir milyar iki yüz milyon tasarruf ettiğimize göre, bu para beş yılda altı milyar lira yapılarak bir işçi tasarruflarımızla beş yılda fabrika yapan fabrikalar kurabiliriz... Mesela yukarıda misalde her işçimiz beş yılda ortalama 3000 TL - lik bir tasarrufta bulunacağından her işçi fabrikanın mülkiyetine bu oranda ortak olacak, böylece, Türk ekonomisi milileşecektir... Tekrar yukarıdaki misale dönersek olursak, her işçimiz her yıl sonu fabrikanın kârından hissesi nispetinde gelir elde edecektir. Böyle bir iktisadi düzende, gelir dağılımı da adil olacaktır..." (Türkes, age, sf. 82-83)

■ İşte Türkes işçiyi fabrikaya ortak etti, ona hatta kârda pay verdi, ve böylece ülkedeki gelir dağılımında adaleti sağladı. Şimdi filmi başa çevirelim ve olayları tek tek, biraz genişleterek yeni baştan seyredeyim.

■ Bugün Türkiye'de işçilerin büyük çoğunluğu asgari ücretle çalışmaktadır. Brütü 1200 TL'si olan asgari ücretten işçilerin eline 900 TL'si civarında bir para geçmektedir. İşçilere bu parayı bile çok gören Türkes, işçilerden bunun 50 TL'sini daha kesmek istemektedir. İşçilere ne kadar az para verirse onları geçinirler, geçinmek zorundadırlar patron mantığının, düşüncesinin doğal uzantısı Türkes'te de görülmektedir. Eh patron olmak için işçiler 850 TL'si ile geçinemedikleri bu para ne olacak?

■ Herhangi bir planlama, herhangi bir ihtiyaç tespiti olmaksızın Türkes fabrika yapan fabrika kuracak. Bu anlamda bir fabrikanın kurulabilmesi için Türkiye'deki bütün işçiler, iki milyon işçi beş yıl açığa mahkum edilecek ve onlardan toplanan para ile onların sahip olacakları ortak olacakları, kârından pay alacakları bir fabrika kurulacak, gelir dağılımında adalet sağlanacak. Böylece de Türkiye kalkınacak. Bugün en karlı kuruluşlarda (Koc, Sabancı gibi finans-kapitalistlerin fabrikalarında) hisse senetleri karşılığı yılda ödenen para miktarı yatırılan para miktarının yüzde 18-20'sidir. Bu hesaba işçiler beş yılda açlık pahasına, zorlandıkları ta-

sarrufları karşılığında yılda 600 TL para yani ayda 50 TL kâr olarak geri alacaklar. Açıkçası beş yıl sonra işçiler daha önce her ay kendilerinden kesilen 50 TL'yi geri almaya başla-yacaklar. Bunun adına Türkes gelir dağılımında adaletin sağlanması diyor, bunun adına Türkes ekonominin millileşmesi diyor. İşte işçinin fabrikaya ortak olmasından anlatmak istediği budur.

■ Peki aynı dönemde ülkede tekelci sermayedarlar ne yapacak? Karlılığı yüksek hafif sanayide aşırı kâr hırslarına göre düzenledikleri üretimle ve işçiler ve emekçi halktan zorla yaptırılan tasarruf gelirleriyle vurgunlarını sürdürecektir, zenginliklerini çoğaltacak. Bugün MC hükümetinin zaten uygulamaya başladığı memurlardan yaptırılan zorunlu tasarruflarla kurulan MEYAK ve yasalaştırılmaya çalıştırılan İYAK Türkes'in büyük bir buluş gibi ortaya attığı millet sektörü ve ortaklık meselesini gerçekleştirecek. İşçiler ve memurlardan, cesitli adlar altında yapılan kesintiler su veya bu şekilde ya doğrudan doğruya tekelci sermayedarlara devredilmekte, ya da dolaylı biçimde onların zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak için kullanılmaktadır. Böylece sermaye, banka kredisini yeterince bulamayan tekelci burjuvaziye yeni sermaye kaynakları sağlanmaya çalışılmaktadır. Böylece hem faizi olmayan uzun vadeli kredi tekelci burjuvaziye sağlanmış olacak hem de toplumsal muhalefet katlarının ağına bal çalınmış olacaktır. Beş yıl sonra (Türkiyede paranın değerindeki düşme de gözönünde bulundurulursa) iade edilecek aynı miktardaki parayı tekelci burjuvaziye sağlamayı vaat etmek bu sömürücüler için bulunmaz bir nimettir. Bu anlamda Türkes "İşçi fabrikaya ortak" sloganını atarken patronları ürktürmüyor tersine onların gönlüğü fethetmeye çalışıyor.

■ O halde millet sektörü, işçi fabrikaya ortak sloganlarının ardında yatan gerçek işçilerin, emekçilerin sömürden öte bir daha zorlanması ve ham hayaller pesinde açığa mahkum edilerek ellerinden son nebze paranın da alınarak tekelci burjuvazinin emrine verilmesidir. Tekelci sermayedarların ülke ekonomisi ve halkın temel ihtiyaçlarına dikkate almaksızın yaptıkları yatırımlara, lüks tüketimlere dokunmamakta ve servetlerine servet katmalarına Türkes bakmamakta, işçilerin, emekçilerin ellerinde olmayan son kuruşu da almaya çalışmaktadır.

■ Kapitalist ekonomide devlet giderlerinin büyük oranlarda artması ve giderek tekelci burjuvazinin ihtiyaçlarını karşılayamaması Türkes gibi patronların sadık kölelerini işçilere daha kötü hayat şartları altında ezmeye yöneltmektedir. İşçi sınıfı ve emekçi halkın refahının yükseltilmesi ve ülkenin kalkınması doğrultusunda tek tutarlı yol üretimde üretim araçlarının özel mülkiyetinin yani fabrikaların, makinelerin mülkiyetinin küçük bir tekelci sermayedar azınlığının elinde toplanması ile üretimin toplumsallaşması arasındaki çelişkinin giderilmesidir. Bu anlamda işçi sınıfı ve emekçi halkın tekelci sermayedar azınlığının elindeki üretim araçlarına el koyması ve merkezi planlama, halkın ihtiyaçlarına uygun planlama uyarınca merkezi olarak üretimi yeniden örgütlemesidir. Bunu bilen ve zaten asli görevi işçi sınıfı ve emekçi halkın kurtuluşu sosyalizmi en getirmeye çalışmak olan Türkes işçi fabrikaya ortak sloganını ortaya atarak işçileri kandırmaya, boş vaatler pesine çekmeye çalışmaktadır. Ancak tarihin akışı, Türkes ve benzeri sermaye uşaklarının yüzünü açığa çıkararak, sosyalizme doğrudur. İşçi sınıfı ve emekçi halk gün geçtikçe kurtuluşlarının bu kapitalist düzen içinde ve özel mülkiyet dahilinde değil sosyalizmde ve ortaklaşa, kolektif mülkiyet çerçevesinde olduğunu anlamaktadır.

105.yıldönümünde

"PROLETARYA, SADECE FRANSA'DA DEĞİL BÜTÜN DÜNYADA PARİS KOMÜN'ÜNÜN KADIN VE ERKEKLERİNİ SELEFLERİ OLARAK GÖRMEKTE VE SAYGI DUYMAKTADIR. BUNUN NEDENİ NEDİR? KOMÜN'ÜN BIRAKTIĞI MİRAS NE BİÇİM BİR ŞEYDİR?"

BU TARİHTE EMSALİNE RASTLANMAMIŞ BİR OLAYDI. O ZAMANA KADAR İKTİDAR, GENELLİKLE TOPRAK SAHİPLERİNİN VE KAPİTALİSTLERİN YANİ HÜKÜMET DENEN ŞEYİ KURAN MÜTEMET VEKİLLERİNİN ELİNDE KALMIŞTI. 18 MART DEVRİMİNDEN SONRA MTHİERS HÜKÜMETİ ASKERLERİ, POLİS VE MEMURLARIYLA BİRLİKTE PARİS'TEN KAÇMIŞ HALK DURUMA HAKİM OLMUŞ, İKTİDAR PROLETARYAYA DEVREDİLMİŞTİ. NE VARKİ MODERN TOPLUMDA SERMAYE TARAFINDAN İKTİSADEN KÖLELEŞTİRİLEN PROLETARYA KENDİNİ SERMAYEYE BAĞLIYAN ZİNCİRLERİ KOPARMADAN SİYASİ HAKİMİYET KAZANAMAZ. BUNDAN DOLAYI KOMÜN'ÜN SOSYALİST BİR EĞİLİM ALMASI, YANİ BURJUVAZİNİN VE SERMAYENİN HAKİMİYETİNİ DEVİRMeye, ÇAĞDAŞ TOPLUMSAL DÜZENİN TEMELLERİNİ İMH ETMEYE ÇALIŞMASI GEREKİYORDU."

V. I. LENİN

KOMÜN'ÜN BAYRAĞINI YÜKSELTELİM

Bütün dünya işçi sınıfı, bundan 105 yıl evvel, proletarya tarafından ilân edilen Paris Komünü'nü anıyor. 18 Mart 1871'de dünyada ilk defa proletarya, burjuvaziyi yenilgiye uğratarak iktidarı almasını başardı. Paris Komünü, dünyada ilk defa işçi sınıfının iktidarı ele geçirerek toplumu yönetebileceğinin ilk ispatı ve deneyidir.

Ama Komün fazla yaşamadı. Alman kapitalistlerinin de yardımıyla Fransız burjuvazisi, Komünü yıkmayı başardı. 26 Mart'ta yapılan seçimler sonrasında 28 Mart'ta resmen ilân edilen Komün, özellikle Nisan sonlarında şiddetlenmeye başlayan ve 27 Mayıs'a kadar süren kanlı çatışmalar sonunda yıkıldı. Burjuvazi olanca vahşiliğini gösterdi. Komünarlara karşı korkunç bir katliama girişti.

300.000 kadar Paris'li işçi katledilmişti. 45.000 Paris'li tutuklandı. 10.000 kişi sürgüne gönderildi. Fakat bugün dünya proletaryası, o günden beri önemli mücadeleler vererek, bir çok kalıcı zaferler elde etti. Ve dünya proletaryasının bu mücadelesi, bugün de Paris işçilerinin yaktığı meşalenin ruhu içinde yükselmekte, yeni zaferler yolunda şaşmadan ilerlemektedir.

DÜNYANIN DÜRT BİR YANINDA GELİŞEN MÜCADELE EMPERYALİZMİ GERİLETİYOR. FAŞİZMİ ÇÖKERTİYOR.

Her doğan gün, kazanılan zaferlerin müjdecisi oluyor. Sömürge ve yarı-sömürge ülke halklarının emperyalizme karşı verdiği mücadele gelişirken faşizmin zulmü altındaki emekçilerin mücadelesi de yeni boyutlara ulaşıyor. Sosyalist sistemin ve kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı hareketinin güçlü desteğiyle, bu mücadeleler, teker teker zaferle noktalanıyor. Dün Hindî Çin'de kazanılan zaferlere (Vietnam, Kamboç ve Laos), bugün Afrika'da yenileri ekleniyor. Dün Portekiz'de Salazar faşist rejimi çökerken, bugün İspanya'da Franco faşizmi sürekli geriliyor.

İSPANYA'DA EMEKÇİLERİN VERDİĞİ MÜCADELE FAŞİZMİ ÇÖKERTİYOR

1936 yılında, 600.000 emekçinin kanını akıtarak gelen faşizm bugün buna yenilerine eklemesine rağmen gerilemekten kurtulamıyor. Her geçen gün daha da güçlenen İspanyol emekçilerinin mücadelesi, insanlığın yüzkara-

sı olan bu zulüm rejimini çökertiyor. İspanyol emekçileri, her faşist saldırıya karşı, her katliama karşı; genel grevlerle, direnişlerle, çeşitli gösterilerle cevap vererek bu zulüm düzenini ta temellerinden sarsıyor.

Faşist İspanyol hükümeti Viktoria'da göstericiler üzerine ateş açtı. 3 kişi öldü ve 5'i ağır olmak üzere 10 gösterici yaralandı. Bu olaylar üzerine, 50.000'in üzerinde bir topluluk faşizmin bu yeni kurbanlarının cenazesine katılarak hükümeti protesto etti. Tören sırasında Viktoria'yalı papazlar bile "kör şiddetin, toplum düzenini bozmayan 3 kişinin ölümüne yol açtığını" belirten konuşma yaptılar. İşçi liderlerinden Jesús Fernandez Neres; "katillerin ve kurbanların aynı yerde bir araya gelmesi imkansızdır. Bu katliamların sorumluları paternalizm masaları ve emirlerini yerine getiren görevlilerdir. Biz bunların istifa etmesini ve bütün tutukluların serbest bırakılmasını istiyoruz." diyerek, emekçilerin acil taleplerini sıraladı.

Bütün bunlara karşılık faşist rejimin bakanlar kurulu, yayınladığı bildiride; Viktoria polislerinin "kişisel özgürlükleri korumak, halkın düzenini sağlamak" ve "göstericilerin engellenmesi amacıyla" silah kullandığını söyleyerek "savunmasını" yapıyordu.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi İspanyol emekçileri, faşizmin saldırısına geniş yığınların katıldığı kitle eylemleriyle cevap vererek, onu devamlı geriletmesini biliyor.

ABD EMPERYALİZMİ TAYLAND'DA DA GERİLETİYOR

Yoğunlaşan anti-emperyalist gösterilere karşısında, kendi geleceğinin tehlikeye gireceğini gören Tayland hükümeti, bizzat başbakanının ağzından, ABD emperyalistlerinin ülkeyi terketmesini istedi. Bilindiği gibi daha önce de, hızla gelişen anti-emperyalist gösteriler, zamanın gerici yönetiminin, hükümeti bırakarak, ülkeden kaçmasına yol açmıştı. Gelen yönetim ise, bundan böyle ABD'nin üslerini izinsiz kullanamayacağını açıklamak zorunda kalmıştır. Fakat daha sonra gelişen olaylar içerisinde ABD'nin üsleri yine istediği gibi kullanması, gösterilerin yeniden yoğunlaşmasını getirmiştir. Gösterilerin giderek büyümesi ve yeni boyutlara ulaşması karşısında, Tayland başbakanı, ABD'nin üsleri terketmesini istemiş bu olmazsa kendisinin de göstericilerin yanında yer almak zorunda kalacağını söylemişti. İşte böylesine gelişim içinde, ABD emperyalistleri Tayland'dan askeri güçlerinin büyük bir bölümünü çekmeyi kabul etti.

Bugün Türkiye'de sendikal örgütler parçalanmıştır. Bir tarafta en genel hatlarıyla devrimci sendikacılığı temsil eden (sağladığı prestij ve tavır öncü işçilerin ve sosyalistlerin yıllar süren mücadelesiyle olmuş) DİSK, sosyal-demokrat bile olmayan Amerikan yetiştirmesi ganganster sendikacıların hakimiyetindeki TÜRK-İŞ ve faşist MİSK v.s.

Bu parçalanmışlıkta görülen ne, birincisi, işçi sınıfında genel olarak militan sendikacılığı veya daha doğrusu bunu bugüne kadar en kaba hatlarıyla temsil etmiş olan DİSK'e doğru büyük bir kayma olmaktadır, ikincisi, CHP'li sosyal demokratlar TÜRK-İŞ içinde hakim olamamışlar ve önce Çağdaş Metal-İş sonra da Genel-İş olmak üzere TÜRK-İŞ'ten kopup DİSK'e katılmaya başlamışlardır, üçüncüsü ise, burjuvazi genel olarak devrimci sendikacılığın özel olarak da DİSK'in güçlenmesinden korkmaya başlamış ve son günlerde yine "tek sendika" şiarını atmaya, bunu için kanun teklifleri hazırlamaya başlamıştır. Böyle bir dönemde ortaya atılan "tek sendika" sloganı somutta neyi ifade etmektedir? Elbette faşist olan MİSK'in dışındaki sendikaların (başlıca iki mihrak olan DİSK ve TÜRK-İŞ'in) birleşmesini talep etmektedir. Bunun neden böyle olduğunu açmadan önce bir fikir edinmek için bu "tek sendika" şiarının dünya devrimci pratiğindeki genel uygulamasına bakalım.

İŞÇİLER ÖĞRENCİLERİN YARDIMINA KOŞMALIDIR:

Baştarafı Sayfa 1'de

saldırıda burjuvazi karşısında işçileri bulurken, tersine işçilere yöneltilen hersaldırıda da karşısında öğrencileri bulması onu, çıkmaza sokacak, iflasını getirecek ve nihayet çökecektir. İzmir'de geçenlerde meydana gelen olay, bu dayanışmanın, işçi öğrenci dayanışmasının en güzel, somut örneği olmuştur. (İşçi Müseyin Güzel'in cenazesinde meydana gelen olaylar sırasında, çevrede çalışan işçilerin, polis'e çatışan öğrencilerin yardımına koşmuşlar ve birlik-te kavgaya vermişlerdir.)

Öğrenciler üzerinde oynamak istenen oyunları sergileyebilmek için, bu oyunları bosa çıkartmak için doğru mücadele taktikleriyle ilerli.

AET VE TÜRKİYE

Baştarafı Sayfa 8'de

peryalist-kapitalist sistem içinde yer almaya yöneliktir. Bu organik ilişkilerin biçimi çeşitlidir. Yabancı sermaye ile yerli şirketlerin işbirliği, karma şirketler, ortak yatırımlar vb yollarla gerçekleşir. Yerli tekelci sermayenin kendi ülke emekçilerinin yarattıkları artı değerden alacağı miktar, ortaklıktaki hisse oranı tarafından belirlenir. Bu ilişkiler artı değer sömürsüz üzerine kurulan bir çıkar birliğidir. Ama sömürü kitlesinin paylaşılması konusunda çıkar çatışmasını da içeren bir çıkar birliği.

Emperyalist metropoller arasındaki ekonomik ve siyasi rekabet keskinleştikçe, buna paralel olarak, bu tip ülkelerdeki tekelci sermayeler de ulusal kaynaklardan aldıkları güçle ülkelerindeki artı değerini paylaşılmasından daha yüksek pay alabilmek için çeşitli manevralara girerler. Bir emperyalist merkezden (örneğin ABD) belli ölçüler içinde kopup, kendisine ülkesinin sömürülmesinden daha fazla pay verecek, daha emin siyasi ve askeri garanti sağlayabilecek başka bir merkeze (örneğin AET'ye) yamatabilir. Bu, emperyalizme bağımlılık içinde, emperyalist merkezlerin birini diğerine tercih edebilme anlamında nisbi bağımsızlıktır. Yerli tekelci sermayenin bu tip manevraları yapabilmesi için uluslararası konjonktörü iyi bilen, gereksiz çıkışlardan sakınacak ama gerektiğinde direnme göstermesini de bilecek siyasiler ister. Bundan dolayı Ecevitimevcut olmayan bir sınıfın "milli burjuvazinin" temsilcisi olarak görmek yanlıştır. Aynı hata çok daha farklı bir biçimde Demirel konusunda yapıldıklarını ileri sürüp dönemlik yapan bazı kişiler için de geçerli olmaktadır.

Hazırlık ve geçiş dönemlerinde tekelci sermayenin AET'den kopardığı tavizleri göz önüne alırsak, tekelci sermayeyi ABD'den kopup AET'ye doğru yönelten tercih nedenleri açıklık kazanır. Aynı şekilde AET'ye kendini kabul ettirip daha fazla kâr koparabilmek için 1960 yıllarından sonra, Türkiye hükümetinin, Sovyetler Birliği ile kredi ve yatırımları da içeren çeşitli anlaşmalara girmesinin bir diğer nedenini de şimdi daha iyi kavrayabiliriz.

"Tek sendika" sloganı faşizme karşı Üçüncü Enternasyonal Partileri tarafından da atılmıştır. Fakat yanlış ya meydan vermemek için sloganın ortaya atılış biçimi ve muhtevasını iyice kavramak gerekir.

Dimitrov, Fransa'daki sosyalistleri bekleyen görevleri sayarken sendikacılığın görevleştirmesi olarak şunu önermektedir: "...sınıf çatışmasına dayanan birleşik sendikalar ve sendikal birliğini başarmak." (Faşizme Karşı Birleşik Cephe, s.100)

Yine Dimitrov, III. Enternasyona - lin Ödevleri adlı ünlü raporunda sendika birliğine ayrılmış özel bir bölümde bu meseleyi ayrıntılı olarak incelemektedir:

"...Kitlelerin baskısı yüzünden, eski sendika önderlerinin kurmuş oldukları benzer sendikaların sallantıdaki önderleri, birleşme yoluna gitmeyi kararlaştırdılar. Bu birleşmenin temel amacı faşist ve kapitalist saldırıya karşı uzlaşmaz savaş ve sendika demokrasisinin garantiye alınmasıdır." (a.g.e.s.118, abç)

"...Emekçi sınıfa, sermayenin ve faşizmin saldırılarına karşı en önemli siperlerimizden biri olan birleşik sınıf sendikalarına taraftarız. Sendikaları birleştirmek için tek şartımız şudur: Sermayeye ve faşizme karşı, sendika demokrasisi için savaşmak." (a.g.e.s.119)

Görüldüğü gibi Dimitrov, çok açık olarak işçi sınıfının sendikal birliğinin aracı olarak tek sendika meselesinin temel ilkesinin sınıf kavgasını kabul etmek ve sendika demokrasisini garantiye almak, temel belirleyici faktörün ise, kitlelerin baskısı olduğunu söylemektedir.

Tek sendikanın kurulabilmesinin pratik yolları olarak, Dimitrov aynı yerde, özetle şunları önermektedir: Birincisi, küçük devrimci sendikalar görüşlerini savunma hakkını sağlayarak büyük reformcu sendikalara girme li, büyük devrimci sendikalar ise büyük reformcu sendikalarla kurultay (kongre) yoluyla birleşmelidir.

Tekrar edelim, Dimitrov'un sürekli olarak "tek sendika"nın olabilmesi için öne sürdüğü şart: Tarafların sınıf kavgasını kabul etmesidir. Ve böyle birleşme ancak kitlelerin zorlaması sonucu olacaktır.

Yeniden günümüz somutuna bakalım. Bugünkü somut şartlarda ortaya atılan "tek sendika" sloganı hangi anlamı içermektedir? Bu konuda, bunu işleyen çevrelerde ve reformist TSİP'in dergisinde fazla açıklama yok. Yalnız bu slogan bağlı başına, DİSK'in yükseltilmesine alternatif olarak getirildiği için ve ayrıca dünya pratiğinde bu sloganın özellikle devrimci sosyalist ve sosyal-demokrat gibi iki ayrı sendika mihrakının birleşmesi önerisi olarak kullanılmasından dolayı bundan sadece şu anlam çıkarılabilir: DİSK ve DİSK'in dışındaki sendikalar birleşsin. DİSK'in dışında böyle bir birleşmeye katılması sözkonusu olabilecek olanın, en akla yakını TÜRK-İŞ olduğundan (MİSK'in kast edilmediği düşünülüyordur, bağımsızlar hemen hemen yok denecek kadar güçsüz -dür, sosyal-demokratlar ise ayrı bir sendikal merkez değildiler, DİSK ve TÜRK-İŞ'in içinde dağılmışlardır) bunu daha da basitleştirebiliriz: DİSK ve TÜRK-İŞ birleşsin...

Zaten bu meseleyi hemen ilk defa ortaya atan ve işleyen ÜRÜN dergisi bunu etraflıca 10. sayısında işlemiş, "sosyalistler DİSK-TÜRK-İŞ birleşmesini savunabilirler mi?" sorusunu sorarak şu cevabıyla konuyu özetlemiştir: "Sosyalistler, DİSK ve TÜRK-İŞ birleşme bütünlüğünden de redidim olmamalıdır." (ÜRÜN s.10 say.26-30)

Unutmayalım ki yukarıda sözlerini aldığımız Dimitrov'un belirttiği gibi sendikal birleşmelerde sosyalistlerin gözetimine alması gereken en önemli ilke, sınıf kavgasının taraf - larca kabul edilmesi ve burjuvaziye karşı, bu ilke gereği, uzlaşmaz tavır alması, tarafsızlığı yok saymasıdır.

TÜRK-İŞ yöneticilerinin sınıf kavgasını inkar ettikleri, bunun yerine sınıfların uzlaşması ve kaynaşmasını savunmalarını bilmeyen yoktur. Onların görevi sınıf kavgası düşüncesi - nin işçilere "bulaşmasını" engellemek, işçilerin uysal, barışsever köleler olmasını sağlamaktır.

TÜRK-İŞ yöneticileri bir reformist sosyal-demokrat anlayışa bile

sahip değildir. Bu ekip tercihini a - çıktan açığa burjuvaziye yapmaktadır, yönetici ekip içinde doğrudan AP mil letvekilleri bulunmaktadır.

Sonuç olarak, DİSK ve TÜRK-İŞ'in birleşme önerisini ihtiva eden "tek sendika" işçi sınıfımıza ne getirecektir? Tek sendika önerisinin burjuvazinin de talebi olduğunu hatırlayarak bir an için önerinin gerçekleştireceği varsayalım. Karşımıza çıkacak olan manzara, genel olarak devrimci sendikacılığın özel olarak da DİSK'in TÜRK-İŞ sendika gangsterleri hakimiyetine girmesi olmayacak mıdır? Evet, yalnızca bu olabilir. Finanskapital ile Kitle dergisinden biri diğerinin talebini savunuyor, ama hangisi acaba?

Biz işçilerin sınıf birliğinin ekonomik örgütlenmedeki yansıması olan sendikal birlikten yanayız. Fakat bu, bugün, pratik sonucu işçi hareketini tekrardan tamamen TÜRK-İŞ'in sultasına sokacak tek konfederasyon (tek sendika) önerisi ile gerçekleştiremez.

İşçilerin sendikal birliği örgütsel olarak tek bir sendika konfederasyon şeklinde gerçekleştirilebilir, veya işçi sınıfının sendikal birliğini gerçekleştirmiş olan devrimci bir sendikanın karşısında çok ufak diğer patron sendikaları bulunabilir. Ama herhalde bilelim ki işçi sınıfının sendikal birliğinin ifadesi olan "tek sendika" şiarı genel olarak uzun vadede doğru bir hedef olmasına rağmen (işçilerin tek sendikaya toplanması), farklı sendika mihraklarının, merkezlerinin birleşmesi talebi olarak "tek sendika" şiarı bugünün somut şartlarına uymadığı için ve asıl yükseltilmesi gereken şiarı kaybettirdiği için yanlıştır. İşçilerin sendikal birliği bugün genel olarak devrimci sendikacılığı, özel olarak da DİSK'i güçlendirmek - ten geçmektedir. Ancak böyleyse bir taktik, işçi kitlelerinin DİSK'e akıyına bilinçli katkıda bulunabilecek, halen TÜRK-İŞ içinde bulunan ne TÜRK

-İŞ merkezine hakim olabilen ne de kopup DİSK'e gelen sosyal-demokrat sendikaları Dimitrov'un deyişiyle "kitlelerin baskısı" sonucu TÜRK-İŞ'ten kopartabilecektir.

Türkiye'nin tekelci sermayesi bugün sahip olduğu nisbi bağımsızlık ve gümrük duvarlarının koruyucu perdesi altında kendi ülkesindeki rekabet gücünü de uzun müddet sürdüremez. Çünkü Türkiye ekonomisini bu yapı ile ayakta tutabilmek için tekelci sermaye, onu hergün yeni ve daha sıkı bağlarla emperyalizme bağlıyor, bağlamak zorunda da. Aynı zamanda dünya konjonktürü de değişmez bir şey değil. AET'nin giderek güçlenmesi emperyalist metropol olarak sıyrılması, emperyalist tekelin artan şiddetli baskısı sonucunda yerli tekelci fazla uzağa gidemezler.

Türkiye "Ankara Antlaşması"na imzalarak bunu kabul etti. Ama kendi önüne şöyle bir hedef de koydu: AET'ye karşı gümrük duvarlarının kalkacağı yarının açık pazar Türkiye'si için şimdiden kendini hazırlayıp yarın, iyi bir yer kapıp Avrupalı tekelci uzantısı olmak. Onlar, Avrupalı emperyalist ülke tekelci sermayesinin hiç de fena kârı olmayan, tamamen onlarca yönetilen uzantıları olmak istemektedirler. Uzun vadede oturtulan bu stratejileri doğrultusunda kısa dönemlerde önemli birikimler yapmak ve zamanı iyi değerlendirmek, işte taktiklerinin hizmet ettiği amaç bu.

AP, CHP, MSP'NİN AET'YE KARŞI TAVIRLARI

AET'ye karşı tavırlar konusunda belli başlı üç sermaye partisi AP, CHP ve MSP arasında temelde bir farklılık yoktur.

AP, Türkiye-AET ilişkilerini geliştiren "katma protokol"ün altında imzası bulunan bir partidir. Uzun dönemde AET ile birleşmekten yanadır ve bu birleşmeyi de çeşitli siyasi nedenlerle açıklamaya çalışır.

CHP de, parti programı yerine geçecek seçim bildirgesinin 222. sayfasında AET ile bütünleşmeyi kabul etmiştir.

Bu iki parti arasında stratejik bakımdan değil, taktik tavırlarla ilgili farklılık vardır. MSP, lafta AET'ye karşı çıkmaktadır. Ama

1973 seçimlerinden sonra katıldığı her iki hükümet programı da "AET ile iyi ilişkiler" üzerinde durmaktadır. Onun AET'ye karşı olması, partinin ideolojisinin dayandığı iş - lamcı temelle çelişmeye dikkat etmesinden ileri gelir. Türkiye tarihini açıklarken Batı'dan gelen kötülöklere özel bir yer vermek zorunda kalan MSP'nin AET'ye karşı çıkan laflardan vazgeçmesi zordur.

Özetlersek: Avrupa tekelci sermayesinin kendi dışındaki diğer tekelci mihraklara özellik le ABD'ye karşı varlığını ve gelişimini koruyup sağlamlaştırmak amacı ile oluşturdukları AET emperyalist bir mihraktır. Kendisine yeni pazarlar aramakta olan yayılmacı bir siyaset izler. (gereğinde burjuva demokrat görünmesi meselesi yöntem ile ilgilidir) Türkiye'deki tekelci sermayenin "Ankara Antlaşması" ile de tescil edilen uzun vadedeki arzusunun iyi bir pozisyonda, "tatlı" kârını güvence altına alacak bir yere kapağını atmak olması, onun bugünden, dünyadaki ve siyasi güçler dengesini azami ölçüde değerlendirip kullanmasını gerektirir. Türkiye tekelci sermayesinin AET ile bütünleşmek istediğini, siyasi temsilcileri ni bunun için harekete geçirdiğini vurgu - layarak AET-Türkiye ilişkilerinin özünü belirtelim.

İşçi sınıfı ve emekçiler, gerçek yurtseverler olarak, yerli ve yabancı tekelci sermayenin bu amaçları karşısında duracaktır. AET ile yapılan antlaşma Türkiye'nin köleleştirilmesini amaçlar ve her yurtsever bunun karşısında durmalıdır. AET bir tür burjuva enternasyondur. Türkiye'deki işçi ve emekçilerin yurtsever mücadelesi de Avrupa ülkelere - rinin proletaryası yanında olacak - tır. Avrupa ve Türkiye emekçilerinin mücadelesi aynı kanaldan akmakta ve aynı hedefi, emperyalist-kapitalist sistemin temellerini dövmektedir.

AET VE TÜRKİYE

Türkiye-AET ilişkilerinin incelenmesi, Türkiye'deki tekellerin sermayenin dünya konjonktüründe bugünkü yeri, yapısı, bugün için tasarladığını, gelecekteki tercih ve eğilimlerini, bunu için neleri göze alabileceği, uzun vadeli perspektifi içinde kısa dönemde neler yapmak istediğini bize yeterince açıklar. Bunun için AET'nin niteliğini de belirleyerek, yerli tekelleri sermaye-AET ilişkilerine, tarih içinde, özetleyerek bakmakta yarar var.

AET ile Türkiye arasındaki ilişkilerin başlangıç tarihi 1959 yılına kadra uzar. Batı Almanya, Fransa, İtalya, Belçika, Hollanda, Lüksemburg devletleri arasında 1957'de kurulan bu teşkilata DP iktidarı tarafından yapılan ilk teklif "platonik" düzeyde kalmıştı. 1959-1963 yılları arasında yapılan görüşmeler 1963 yılında "Ankara Antlaşması" olarak noktalandı.

1963 yılında İnönü'nün başbakanlığındaki koalisyon hükümetini böyle bir girişime zorlayan nedenlerden DP tarafından ileri sürülen nedenlerden pek bir farklılığı yoktur. Koalisyon hükümetine göre, "Türkiye 'Batı dünyasının' bir parçası olarak, batı tarafından gerçekleştirilen böyle bir girişimin dışında kalamazdı". Aynı şekilde Yunanistan'la Kıbrıs konusundaki anlaşmazlığın hükümeti topluluğa üye olmaya zorladığı da iddia edilmiştir. Görüldüğü gibi, ileri sürülen düşüncelerin tümü ideolojik ve politik nedenlerden kaynaklanmakta, görünüşte herhangi bir ekonomik neden ileri sürülmemektedir. Oysa ki, gelişen gerçek hayat bu iddiaları yetersiz buldu.

Topluluğun varlık şartı olan "Roma Antlaşması", temel ilkeleri ve felsefesi açısından ele alındığında, Türkiye'nin böyle bir toplulukta olamayacağı açıktır. Böyle bir şey Türkiye'yi AET'nin tam bir pazarı haline getirerek ekonomik yıkıma götürür. Aynı zamanda yazının konusu bakımından da önemli olan, böyle bir şeyin sonucunda güçlü Avrupa tekellerinin karşısında Türkiye'deki tekelleri sermayenin de dayanabilmesi imkansız görünmektedir. Buna rağmen tıpkı o dönemde çıkan sol eğilimli "Forum" dergisi gibi sermaye basını da, pek aleyhte bir söz etmeden bu antlaşmayı kabul etti. Sermayenin siyasi temsilcileri tarafından alınan bu karar, sermayenin, kendi uzun vadeli ekonomik çıkarlarının zedelenmesi pahasına kabullenmesini bekleyemedik. Aynı şekilde sermaye ile çok daha sıkı ilişkiler içinde olan AP döneminde dahi, sermayenin, antlaşmaya karşı çıkmaması, siyasi tercihlerinin yanında, tekelleri sermayenin, ekonomik açıdan da antlaşmayı onayladığını gösterir. Sermaye, kendisine kötü bir ekonomik gelecek vaad eden, sürekli zarar içinde bırakan herhangi bir gelişimi, "akıllı" siyasileri tarafından, ne derece önemli nedenlerle ileri sürülürse sürülsün, olduğu gibi kabul etmez. İşine gelmeyen böyle bir durum karşısında siyasilerini değiştirerek gerekli olan tedbirini alır. Çünkü "siyaset ekonominin yoğunlaşmış şeklidir."

AET'İN KURULUŞU VE YAPISI

Türkiye'deki tekelleri sermayenin, hükümetleri yolu ile nasıl bir ortaklığa katılma kararı aldığına daha yakından bakalım. AET'ye hayat veren "Roma Antlaşması"nın ana felsefesi, devletler arasında gümrük duvarlarının kalkmasına, devletin ekonomiyi herhangi bir müdahalesine karşı çıkan liberal Doktrine dayanır. Kapitalizmin serbest rekabetçi döneminin bir ürünü olan bu doktrine AET tarafından tekrar sahip çıkılması, tekellerin döneminde, tekrar geriye serbest rekabete dönüş arzusunun içermektedir. Tekellerin dönemi için de böyle bir doktrinin uygulanabileceğini düşünmeleri ilk bakışta bize hayali görülebilir. Ama Liberal doktrin, AET'nin gerçek amacını saklayan gerçek bir maskedir.

Emperyalist-kapitalist sistem içinde şimdiye kadar çeşitli ekonomik topluluklar kurulmuştur ve bunların bir kısmı halen yaşamaktadır. AET, niteliği itibarıyla onlardan farklı, çok daha üst düzeydeki bir ant-

laşmadır. AET'nin diğerlerine göre nitel farklılığı, üye ülkeler arasında ekonomik, giderek siyasi bütünleşmeyi hesaplamasıdır. Liberal doktriner maske, üye ülkelerin kamuoylarını böylesine bir girişim için oluşturmada gayet olumlu bir rol oynayabilir. İkinci olarak; AET geri kalmış ülkelerin topluluğa katılmaları konusunda anlayışlıdır. Bu ülkelerin emperyalist bir merkez olan AET'ye katılmaları, aet'nin içindeki emperyalist ülkelerin açık pazarı olması anlamına gelir. Tekellerin liberal doktrin emperyalist ülkelere böyle avantajlar da sağlar. Üçüncüsü; liberal doktrinin koruyucu kanatları altında Avrupa'daki çeşitli tekellerin entgre olabilmeleri (birleşebilmeleri) de hukuki güvence altına girecektir.

Fransa ve Nato üyesi olan B. Almanya, Hollanda, İtalya gibi emperyalist ülkeler tarafından oluşturulan AET'nin bizzatı varlığı ne olursa olsun geri kalmış ülkeler için tam bir tuzaktır. Onların var olan ekonomilerini yıkıma götürür, siyasi bağımsızlıklarına son verir.

AET'nin kurulmasına sebep olan en önemli etken, kendilerinden daha ileri teknoloji ve sermaye birikimine sahip olan ABD tekelleri karşısında, birleşip güç toplayarak varlıklarını güvence altına alabilmek, rekabete dayanabilmektir. ABD tekellerinin gelişimi karşısında, Avrupa tekellerinin kendi aralarında birleşmelerinden başka çıkar yol yoktur. Bu ülkelerin Nato üyesi olmaları, Avrupa'da ABD kaynaklı sermayenin bulunması bunu çürütmez. Nitekim gelişmelerin sonucunda, AET'nin ABD'ne karşı emperyalist bir rakip olarak çıktığı gözlenebilir. Ekonomik, siyasi çeşitli konulardaki çatışmaları bize bunu gösterdi.

Her tekellerin varlığını koruyabilmesi, rakipleri karşısında üstün duruma geçebilmesi kâralarını yani pazarlara sahip olabilmeye ilgilidir. Kim diğerine nazaran daha geniş ve güvenilir pazarlara sahipse, o, diğerinden daha güçlüdür veya ileride öyle olacaktır. O halde; AET'nin kurulması sadece ABD'nin Avrupa'ya yaptığı, saldırı şekline varan sermaye ihracının Avrupalı tekellerin varlıklarına kuşku düşürecek bir akın haline gelmesi değildir. Aynı zamanda AET Avrupalı tekellerin yeni pazarlar bulabilmek için gerçekleştirdikleri bir ittifak olarak da düşünülüp ele alınmalıdır. Yeni pazarların bulunabilmesi ABD'nin pazarlarına el atılmasını, onunla rekabete girilmesini gerekli kılar. AET gereksiz bir adım atarak sosyalizmin güçlenmesine yol açmak kaydıyla ekonomik, siyasi, ideolojik çeşitli yollara başvurarak ABD'yi güçsüz bırakıp yıpratmak ister.

AET'nin kuruluş amacını, yapısını ne olduğunu belirledik. Hemen görülüyor ki gümrük duvarlarının kalmasından hemen sonra Türkiye'deki tekelleri sermaye böylesine güçlü rakipleri karşısında fazla tutunamayıp tamamen onların demetimi altına girecektir. Hangi yönü ile bakılırsa, bakılırsa yerli tekeller bakımından, bu durumdan kurtuluş için herhangi bir ümit yoktur. İş sadece Türkiye'nin AET'nin açık pazarı haline gelmesi, kitlelerin daha da yoksullaşmasına yol açmasına kalsa, bu bizim için anlaşılabilir bir şey olacaktır. Yeter ki kâr getirsin, bunun için, tekelleri sermaye ülkesini ve insanları yabancı sermayeye her zaman satabilir. Oysa ki AET ile bütünleşme sadece ülkenin değil, kendinin geleceğinin de karanlık olduğunu göstermekte. Bunca "yüksek düzeyde" paralı memuru varken tekelleri sermaye kolay kolay aptallık yapmayacağına göre, bize düşen, tekelleri sermayenin "Ankara Antlaşması"nın imzalamadaki amacı ortaya çıkarmak olmalıdır.

Türkiye'deki tekelleri sermayenin ulusal ve uluslararası ilişkilerindeki ekonomik ve siyasi tercih ve yönelimlerine iyice baktığımızda, bilimsiz bir uyurgezerliğinin, yapsal herhangi bir körlüğünün olmadığı açığa çıkar.

AET'ye DP zamanındaki "platonik" yaklaşım sermayenin kâr konusundaki aşkının belirtisidir. Bu aşk "alanın da, satanın da mem-

nun olması" sonucunda izdivaçla düğümlenmiştir. Çeşitli hükümetlerce ne kadar siyasi ve ideolojik nedenlere bağlanmak istenirse istensin, Türkiye'nin tarihinde yaptığı uluslararası antlaşmaların en büyüğü olan "Ankara Antlaşması" sermayenin çok daha önce hesapladığı ekonomik çıkarlarının gereği idi ve onun için yapılmıştır.

TEKELCI SERMAYE AET'DEN NE BEKLİYOR?

Türkiye'deki tekelleri sermayenin AET'den ne umduğunu daha yakından anlayabilmemiz için "Ankara Antlaşması"nın daha yakından incelememiz gerekir. Bu antlaşmada Türkiye'nin AET'ye tam üye olabilmesi için üç dönem konulmuştur: 1. Hazırlık, 2. Geçiş, 3. Son dönem (tam üye olma).

Türkiye'nin AET'ye derhal tam üye olması, ortaklığa başvurma ile tam üyelik arasında belli bir mesafe konulması, Türkiye'nin ekonomik geriliğiyle açıklandı. Bu, tekelleri sermayenin, Avrupa tekelleriyle bu koşullarda herhangi bir bütünleşmeye yanaşmayıp, belli bir dönem içinde güçlenip daha iyi şartlarda bir bütünleşmeyi hesaplamasının değişik bir dille söylenmesinden başka bir şey değildir. Türkiye'nin kalkınmasının kimin kalkınması anlamına geldiği ortada iken, ekonomik güçlenmenin ve daha eşit koşulların aranması, tekellerin güçlenme arzusunun ifade eder.

1970'de yürürlükten kalkın ve "katma protokol" denilen antlaşma ile yerini "geçiş dönemine" bırakan "hazırlık döneminde" AET-Türkiye ilişkilerinde sunlar vardı: Avrupa Yatırım Bankası Türkiye'ye 175 milyon dolar kredi verdi. Türkiye'nin ihracatında önemli yeri olan dört tarım ürününe tarife kontanjantı tanındı.

"Geçiş dönemi" antlaşması taraflara karşılıklı yükümlülükler getirmektedir. Ekonominin çeşitli birimlerini içine alarak geniş bir alanı kapsayacak bir şekilde oluşturulan bu antlaşma, "katma protokol" ismi altında "Ankara Antlaşmasına" eklenmiştir. (Antlaşmanın 1970'de oluşturulmasına rağmen halen parlamentoya sunulmadığını belirtelim.) "Katma Protokol" şu önemli hususları içerir: 1. Gümrük resimlerinde giderek sıfıra ulaşacak şekilde karşılıklı indirim yapılması, 2. AET'nin kurduğu Avrupa Yatırım Bankasının Türkiye'ye 175 milyon dolar kredi vermesi, 3. İşgücünün çeşitli üye ülkeler arasında serbest dolaşımının sağlanması, üye ülkelerde Türkiye'li işçilere çeşitli kolaylıkların gösterilmesi.

Günlük basının izleyicileri "Türk-AET ilişkilerinin" yeniden bir takım çıkmazlara girdiğini, aradaki pürüzlü noktaların halledilmesi için iki tarafın resmi temsilcilerinin çeşitli düzeylerde bir takım resmi temaslarda bulunduklarını hatırlayacaklardır. Antlaşmazlık esasta değildir. Taraflar "katma protokol"ü içinde ek olarak barındıran "Ankara Antlaşması"na karşı herhangi bir tavır almamakta, aksine, birbirlerini "Ankara Antlaşması"nın hükümlerine uymamakla suçlamaktadırlar. Tekelleri sermayenin finans acısından yeni darboğazlara girdiği bu dönemde dışarıdan alınacak kredilere ve Avrupadaki işçilerimizin gönderecekleri dövizlere hayati derecede ihtiyacı vardır.

Günümüze kadarki AET-Türkiye ilişkileri incelendiğinde görülecektir ki, her ne kadar is "platonik" duygularla başlasa, tekelleri sermaye hükümetlerinin AET'ye tam bir kulluğu söz konusu değil. Şu anlamda ki; onlar boylarının ölçüsünü unutmadan, kısa dönemde AET'den koparabilecekleri kadar imtiyaz koparmak istemektedirler.

Kapitalizmin belli ölçüde geliştiği Arjantin, Brezilya, Türkiye gibi yarı-bağımlı ülkelerin tekelleri sermayesi emperyalizmsiz yapamaz, onunla organik ilişkiler içindedir. Bu ülkelerdeki sermayenin tercihi, gerek devrimci mücadelenin karşısında durabilmesi, gerekse de kendi ülkesindeki emekçilerin sömürsünü yoğunlaştırabilmesi için, emperyalizmle organik ilişkilere girmeye, em-